

Francija, Šveicarija Nuėjo Nuo Aukso Pagrindo

Holandija Irgi Uždraudė Išgabenti Aukso

Francijai staigiai nuėjus nuo aukso, subirėjo Europos "aukso blokas" ir dabar nė viena šalis nesilaikys aukso pagrindo.

PARYŽIUS, rugs. 27.—Francija, kuri iki šiol vadovavo visam Europos "aukso blokui", t. y. toms Europos valstybėms, kurios vis dar laikėsi aukso pagrindo savo pinigams, vakar staigiai nuėjo nuo aukso pagrindo ir dabar šaukia parlamento susirinkimą nupiginti ir patį franką, kuris dabar nebebus paremtas aukso.

Franciją nueiti nuo aukso pagrindo privertė nesiliaująs jos aukso plaukimas į užsienį. Prieš nueinant nuo aukso, Francija susižinojo su Anglija ir Jungt. Valstijomis, kurios jau senai yra nuėjusios nuo aukso pagrindo ir gavo jų pritarimą.

Francija iki šiol buvo vadav "aukso bloko" ir "jai nuėjus nuo aukso, nebegalėjo išlaikyti aukso pagrindo ir kitos aukso bloko valstybės.

Francija paskelbus nuėjimą nuo aukso pagrindo, tuojuo nuo aukso pagrindo nuėjo ir Šveicarija.

Tas privertė veikti ir Holandiją, kuri tuojuo suaukė kabinetą ir paskelbė aukso embargo — uždraudimą išgabenti aukso į užsienį. Tai yra pirmas žingsnis prie nuėjimo nuo aukso pagrindo.

Kitos mažesnės aukso bloko valstybės (Lietuva, Lenkija, Čekoslovakija ir k.) faktinai jau pirmiau buvo nuėjusios nuo aukso pagrindo, sutarę damos savo valiutos išvežimą ir tik dėl formalumo dar laikėsi aukso pagrindo. Dabar nuėjus nuo aukso paskutinėms didžiosioms valstybėms, nė jos nebegalės toliau laikytis aukso ir turės galutinai aukso atsikvėpti, taip pat ir nupiginti savo pinigų, kad jie susilygintų su visų kitų šalių pinigais.

Naujajame pinigų krizyje trys didžiosios valstybės — Anglija, Jungt. Valstijos ir Francija — veikia išvien ir viena kitai padeda.

Francija šaukia skubų parlamento susirinkimą, tikslu pravesti franko nupigimą galbut 25-34 nuoš., perizti visą privatinių laikomą aukso, pertvarkyti miltus, pakelti algas ir sudaryti 10,000,000,000 frankų fondą palaikymui nustatytos franko vertės. Tas fondas bus sudarytas iš pelno, kuris pasidarys nupiginus franką.

Valdžia nueidama nuo aukso pagrindo ir nupigindama franką tikisi sulaukyti aukso plaukimą užsienin, padidinti sumą pinigų apyvartoje ir žymiai padidinti prekybą su užsieniu.

Nors valdžia ir deda pastangų užkirsti kelią kainų kilimui, bet didesnio pabrangimo pragyvenimo nesitiki.

Italija irgi nupigins pinigus.

Francijai nuėjus nuo aukso ir piniginant savo franką, Italija irgi svarsto nupiginti savo liros.

Belgija irgi ketina atsikvėpti aukso pagrindo savo pinigams.

Tik viena Vokietija giriiasi esanti nereikalinga devaluacijai, jos ir kad įvykiai Francijoje visai ją nepaveiks. Bet tai tik todėl, kad Vokietija neišleidžia į užsienį savo pinigų ir prekybą su užsieniu veda tik mainų pagrindais, nes jos aukso ištekliai yra visai nedideli.

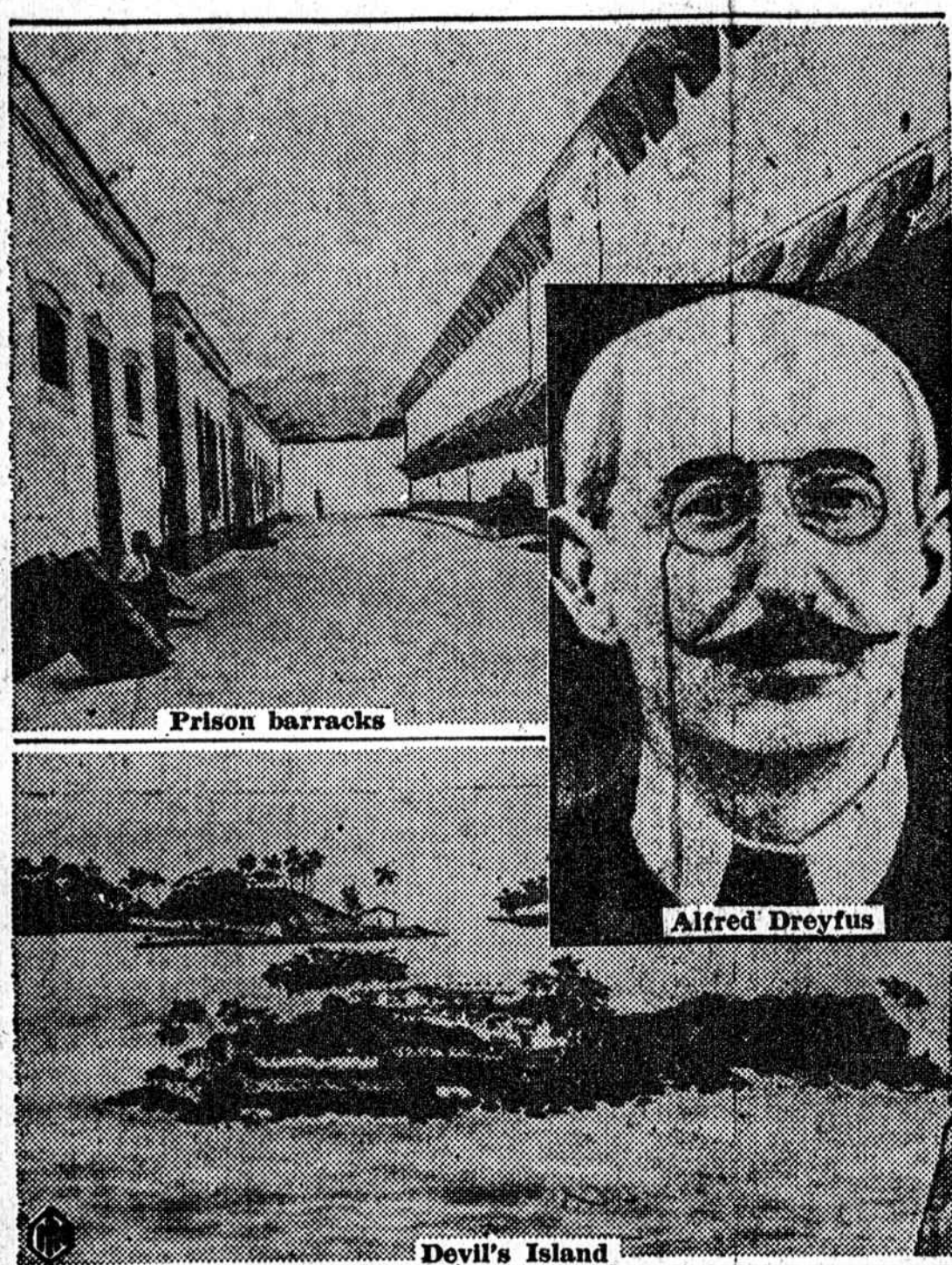
Veik pusė aukso yra Amerikoje.

Apskaičiuojama, kad visame pasaulyje yra aukso už \$22,500,000,000. Veik pusė to aukso (už \$10,648,000,000) randa si Jungt. Valstijų iždinėje. Po to seka Francija, kuri turi šeštą pasaulio aukso dalį. Anglija turi tik pusę tiek aukso, kiek jo turi Francija. Kitos kiek daugiau aukso turinčios valstybės yra Belgija, Šveicarija, Holandija, Ispanija, Argentina, Japonija, Britų Indija ir Švedija. (Pastarosios perkiuos jau senai yra nuėjusios nuo aukso pagrindo).

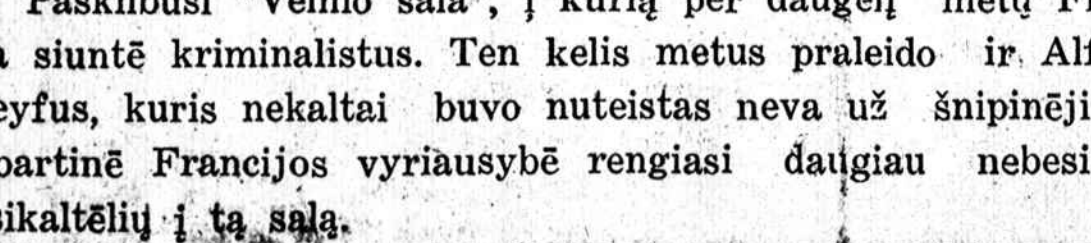
Dabar susmukus ir aukso blokui ir visoms valstybėms nuėjus nuo aukso pagrindo, galbut bus pradėtos pastangos stabilizavimui pinigų, bet kas tame dalyke bus daroma, dar nėra aišku ir galbut paaiškės tik vėliau, kada ryškiau pasirodys pasėkos žlugimo aukso bloko ir valstybės bus atsipeikėjusios nuo naujo pinigų krizio.

Statys stiklo namą

NEW YORK, rugs. 27. — Corning Glass kompanija paskelbė statysiantį kurtį 5 Ave. ir 56 St. pirmą stiklinį ofisų penkių aukštų trobesį. Namas bus statomas iš stiklinių plytų, bet jo rėmai bus geležiniai. Langų visai nebus, išėjus pirmą augštą, bet stiklas tečiaus perleis šviesą, nors per jį nieko nebus galima matyti nė iš lauko, nė iš vidaus.

Prison barracks

Alfred Dreyfus

Paskilbusi "Velnio sala", į kurią per daugelį metų Francija siuntė kriminalistus. Ten kelis metus praleido ir Alfred Dreyfus, kuris nekalta buvo nuteistas neva už šnipinėjimą. Dabartinė Francijos vyriausybė rengiasi daugiau nebesiųsi nusikaltėlių į tą salą.

Gub Landon prižada "geresnes" senatvės pensijas

MILWAUKEE, Wis., rugs. 27. — Republikonų kandidatas gub. Landon vakar ėia kalbėdamas aštriai pasmerkė prezidento Rooseveltto vykinamą socialės apdraudos (nedarbo apdraudos ir senatvės pensijų) planą. Bet visgi nedrįso pasisakyti prieš senatvės pensijas ir buvo priverstas jas užgirti. Tik jis prižadėjo įvesti "geresnes" senatvės pensijas. O nedarbo apdraudos klausimą jis paliks pačioms valstijoms spręsti.

(Dar visai nešėnai republikonai nę galvoti negalvojo apie kokias nors senatvės pensijas ir išvisio apie bet kokią socialę apsaugą. Tik prezidentui Rooseveltui pradėjus ją vykinti ir republikonams nieko kito neliko kaip sekti paskui ir žadėti "geriau" dalyką sutvarkyti).

Žiema Rocky kalnuose

DENVER, Colo., rugs. 27. — Žiemos oras atėjo į Rocky kalnus, kur jau pasirodė pirmas sniegas. Sniego buvo nemažai, o ties Casper, Wyo., prisnigo net 8 colius. Šalimas buvo Montana, Utah ir Wyoming valst., taip pat Yellowstone National parke.

Sniego buvo ir Nebraska valstijoje. Staigi oro atmaina atėjo su vėtra, dulkių audra ir šaltu lietu.

Taikos šalininkai ragina balsuoti už Rooseveltą

NEW YORK, rugs. 27. — Pasaulio taikos šalininkų organizacija, vadinama Gerų Kaimynų Lyga (Good Neighbor League), išleido manifestą, kuriame ragina visus taikos šalininkus balsuoti už Rooseveltą. Manifestas sako, kad Rooseveltas yra pasiryžęs panaikinti karo pelnus ir jau pradėjo tai vykinti; kad Rooseveltas pravedė įstatymus, kurie draudžia duoti paskolas karaujančioms šalims; kad Rooseveltas įvedė pirmą amunicijos kontrolės tarybą ir kad jis yra priešas karo, kaip nacionalės politikos įrankio.

Manifestą pasirašė 25 žymiausi taikos veikėjai.

Francija vykins 40 val. darbo savaitę

PARYŽIUS, rugs. 27. — Valdžia nutarė dekretu pritaikinti angliakasiams 40 val. darbo savaitės įstatymus, kad būtų baigti angliakasių "sėdėjimo" streikus.

Panašūs dekretai bus išleisti, liečiantys namų statybą, metalo ir tekstilės pramonės, nes daugelis samdytojų vis dar priešinasi trumpinimui darbo valandų, kaip yra nutaręs parlamentas.

Seime upės valtininkai irgi sustreikavo, kas sutrukdė judėjimą upė į dēlei to prisibijoma galimo maisto trukumo Paryžiuje.

SUKILĖLIAI NEISTENGIA PRA-SIMUŠTI Į TOLEDO

Nors sukilėliai ir skelbia paemę miestą, bet valdžia tai nuginčija ir skelbia atmušusi sukilėlius.

CARUNNA, Ispanijoje, rugs. 26. — Vietos sukilėlių radiostotis paskelbė, kad fašistai, nugalėję valdžios kariuomenę, užėmė Alcazar tvirtovę Toledo. Sukilėliai taip pat užėmė Mondragon, arti Bilbao.

Sukilėliai atmušti, sako Madridas.

MADRIDAS, rugs. 27. — Anksti šį rytą paskelbta, kad Toledo tebėra valdžios jėgų rankose.

Vakar gi buvo paskelbta, kad Ispanijos valdžios armija, padedama lėktuvų ir artilerijos, pradėjo smarkias atakas fašistų, kurie eina link Toledo ir sunaikino vieną maurų kolumną, ir atėmė iš sukilėlių daug karo medžiagos. Atimta taip pat kanuolių ir dujų kaukių "ir priešas yra pamaži, bet neatlaidžiai stumiamas atgal".

Artilerija ir valdžios lėktuvai smarkiai bombardavo Bargas, 5 mylios nuo Toledo. Pės-tininkai atakavo iš trijų pusių, kad priverstų fašistus pasitraukti į vakarus linkui Talavera bazės. Bet Alcazar tvirtovė tebesilaiko ir tebėra joje užsidariusių sukilėlių rąkose.

Valdžios armijos tebebombarduoja Maqueda ir Torrijos palei kelią į Toledo.

Madrid valdžia akylai seka padėtį Genevoje ir tikisi, kad užsienio reikalų ministeriui Julio Alvarez Del Vayo gal ir pasiseks prikalbinti tautų sąjungą panaikinti blokadą, kuri neleidžia valdžiai gauti ginklų iš užsienio. Jei tai ir nepavyktų, tai gal jam pasiseks bent su-trukdyti tolimesnį Vokietijos Italijos ir Portugalijos ginklavimą Ispanijos sukilėlių.

Valdžia įsakė ištirti niekurių užsienio legacijų išdavini-jimą klastingų pasų. Du Kubos ambasados klerkai liko areštuoti pardavinėjant ispanams Kubos pilietybę už 1,500 pesetų.

Iš Barcelonos pranešama, kad autonominės Katalonijos valdžios krizis liko išspręstas sudarant naują valdžią, susidedančią iš respublikonų, sindikalistų, socialistų ir komunistų.

Sukilėlių lėktuvai bombarduoja Bilbao.

BILBOA, rugs. 27. — Fašistų lėktuvai vėl bombardavo miestą, daugelį namų padegdami. Gyventojai reikalauja kru-minos atgėžos visiems sukilė-mo šalininkams.

Nuo lėktuvų bombų žuvo gal poras šimtų civilių žmonių. Gyventojų, kurie reikalauja iš-žudyti 3,900 suimtų fašistų, ke-liami sumišimai trukdo niest-gynimui.

Laukiama į uostą atplaukiant valdžios karo laivų, kurie nuims sukilėlių laivų vyki-namą uosto blokadą.

Girių gaisras sunaikino miestelį, 5 žmonės žuvo

MARSHFIELD, Ohio, rugs. 27. — Mažiausia penki žmo-nės žuvo ir keli žmonės liko sužeisti, Oregon ir šiaurinėj Californijoje siaučiantiems girių gaisrams privertus evakuoti 1,500 gyventojų miestelį, taip-gi pastačius pavojun kelis ki-tus miestelius. Kitas 2,700 gy-ventojų miestelis irgi turės bu-ti evakuotas.

Pajurio miestelis Bandon, Ore., liko sunaikintas gaisro ir jo gyventojai turėjo bėgti lai-vais, nes visi keliai liko degan-čių griūčių atkirsti.

Bandon mēras Capps spėja, kad žuvusių skaičius pasieks 20 žmonių.

Girių gaisrai pridarė didelių nuostolių ir vis dar plečiasi.

7 žmonės žuvo automobiliui nusiritus į tvenkinį

HALEYVILLE, Ala., rugs. 27. — Septyni žmonės žuvo ir aštuntas išsigelbėjo, nevaivuo-jamam automobiliui atbulam pradėjus slinkti pakalnėn ir įkritus į Davis Mill tvenkinį.

Sukilėliai prie pat Toledo

MADRIDAS, rugs. 27. — Su-kiilėliai priejo prie pat Toledo miesto. Dabar fašistų linija yra tik už pusės mylios nuo mie-sto ir rytoj auštant laukiama jų atakos.

Šios dienos susirėmime val-džios jėgos atmušė sukilėlių dešinijį sparną, nors sukilėlių jėgos yra daug didesnės.

Upas lojalistų eilėse yra pa-kišęs ir jie tikisi dar nugalėti sukilėlius.

Malunų darbininkų streikas užsibaigė

MINNEAPOLIS, Minn., rugs. 27. — Malunų ir grūdų svirny darbininkų streikas, kuris tę-sėsi apie mėnesį laiko, užsibaigė ir apie 1,800 darbininkų su-gryš į darbą.

Keli kiti streikai mieste te besitęsia, bet ir juos bandoma sutaukinti.

50 žydų į Palestiną

KAUNAS, rugs. 2. — Vakar į Palestiną išvyko 50 partija žydų iš 50 žmonių.

Manoma, kad dabar buvo paskutinė partija, nes daugiau žydų į Palestiną ketinama ne-beisileisti.

LONDONAS, rugs. 27. — Crystal rumuose vesdamas na-cionalų beną po akių šimtų klausytojų sukrito negyvas be-no vedėjas Joseph Brookes, 51 m. Koncertą teko nutraukti. nes sujudinti muzikai nebe-galėjo toliau griežti. Bene grie-žė ir jo sunus. Publikoj gi bu-vo jo žmona ir kitas sunus.

Rykov pašalintas iš Rusijos bolševikų valdžios

MASKVA, rugs. 27. — Alek-sei Rykov, senas bolševikas, buvęs premieras ir seniau bu-vęs Stalino priešininkas, buvęs įveltas ir į dabartinę Zinovje-vo-Kamenevo bylą, bet likęs išteisintas, liko pašalintas su-sisiekimo komisaro vietos.

Jo vieton liko paskirtas Ja-goda, buvęs baisiosios GPU viršininkas ir dabar ėjęs vi-daus reikalų komisaro parei-gas.

Vidaus reikalų komisaru, kartu ir baisiosios slapstosios policijos viršininku liko paskir-tas Nikolai Ježov, 41 m., iš-tikimas Stalino šalininkas. Tokiu pat ištikimu Stalino tarnu yra ir Jagoda.

Per Klaipėdą išvežta 117 mil. litų vertės prekių

KLAIPĖDA. — 1936 metais į Klaipėdos uostą iš visc buvo atvežta 332.664 to prekių (666.023 jūros keliais ir 166.641 to vidaus vandens keliais), o pro Klaipėdos uostą tais pa-čiais metais išvežta iš viso 615.401 to prekių (441.107 to jūros keliais ir 174.294 to vi-daus vandens keliais). Iš viso atvežta ir išvežta pro Klaipė-dos uostą 1935 m. 1.448.065 to-nos įvairių prekių. Tuo budu, palyginus 1926 m. išvežimą ir įvežimą pro Klaipėdos uostą su 1935 metų įvežimu ir išveži-mu, matyti, kad paskutiniai-siais metais prekių atvežimas į Klaipėdos uostą beveik dvigu-bai, o išvežimas beveik trigu-bai padidėjo. Taip pat palygi-nus 1926 ir 1935 metų laivų judėjimą, matyti žymus jo pa-didėjimas. Į Klaipėdos uostą praėjusiais metais jūros keliais atvežti prekių vertė siekė 91-791.034 lt., o išvežtų 116.856-156 lt.

Didėjant prekybai ir kartu judėjimui Klaipėdos uoste, taip pat nuolat pats uostas tobuli-namas ir tvarkomas. Praėju-siais metais, tarp kitų atliktų darbų, uosto naujo baseino krantinėse baigtos tiesti gele-žinkelio šakos ir įrengtas dide-lio tipo (16 m. skersmens) su-kamasis ratas, jungiąs rytų ir pietų krantinių geležinkelių ša-kas. Be to, naujojo baseino ry-tų krantinėje pastatyti trys nauji elektros keliamieji kra-nai su 17 m. kilnojamomis svir-timis.

Klaipėdos uosto direkcija ne-maža darbų atliko ir Norijoje. želdinama smėlingas vietas ir taisydama kelius.

JEI ESAT BE DARBO

Vyrai, moterys — kasdien atidžiai perskaitykite mu-sų "Darbininkų Reikis". Skyrių — jūs tikrai susira-site sau darbą.

Chicago ir apylinkėse federa-tio oro biuras šiai dienai pra-našauja:

Giedra, biskį šilčiau į vaka-rą. Saulė teka 6:45, leidžias 6:39.

M. Šalčius Organizuoja Bolivijoje Pirmąją Lietuvų Koloniją

(Musų specialaus Kauno korespondento)

Dauguma žmonių savo trumpą ar ilgą gyvenimą gyvendami praleidžia giminės apylinkėse. Dauguma jų nepasiekia toliau savo apylinkės, apie tokią "tolimą miestą", kaip Kaunas, nė nesvajojai. Pertoli Bijo išsirengti tokion "didelėn kelionėn", bijo, kad kas nors nenutiktų... Tačiau yra ir tokių žmonių, žinoma, jų esama labai nedaug, kuriems ir visas pasaulis yra perankštas. Jie yra nukeliaujantys Europos, Azijos, Afrikos, Amerikos kraštus, peržengę žmogaus neliečiamus miškus, pavojingus džiungles, perkopusį sniegų pridengtus kalnus, pažinę visas tas šalis apie kurias mes žinome tik iš geografinių vadovėlių ir žemėlapių, nusiviję sako: "Musų žemė permaža — nebėra kur toliau bekeliauti..."

Vienų ir tokių "keliaujančių nenuoramų" tarpe yra ir populiariausias Lietuvos keliauninkas laikraštininkas šaulys Matas Šalčius. Vos spėjo grįžti iš keturių metų kelionės po Europą, Afriką ir Aziją, vos suskubę sutvarkyti turtingiausią įspūdžių ir nuotykių bagažą, kuri musų visuomenei padovanotų šesius tūnus knygos "Svečiuose pas 40 tautų", kurios tūkstantį egzempliorių paplito po visą kraštą, kuri buvo premijuota Spaudos Fondo pirmąja premija, pavidale ir... išsirengę naujon kelionėn! Vasario 17 d. mes M. Šalčių dar matėme Valstybės Teatre scenoje literatūros laureatų tarpe, o sekantį dieną, jis jau sėdėjo traukinyje ir iš Kauno stoties dundėjo Berlyno link, o po kelių dienų iš Triesto uosto garlaivių skrode vandenyną į Pietų Ameriką... M. Šalčius yra vienas iš tų, kurie vienoje vietoje ilgai negali nusėdėti: jie nori keliauti ir kuodaugiausia pažinti svetimų kraštų. Skatinami amžinai keliauja, tarytum jiems, kaip legendariniui Amžinajam Žydui, kas padus svilintų...

M. Šalčius, kaip žinia, išvyko Užsienio Lietuviams Remti Draugijos deleguojamas, po draug ir savo keliauninko aistros skatinamas. Spaudoj jau buvo rašyta, kad jis lankėsi Argentinoje, kur Buenos Aires sutiko iš Lietuvos atvykusius musų operos dainininkus — K. Petrauską, V. Jonikaitį, P. Oleką, I. Nauragį ir J. Mažeiką, o po to išvyko į Pietų Amerikos žemyno gilumą. M. Šalčius šiomis dienomis atsiminė savo leidėjui Spaudos Fondui laišką iš San Paulo, kurio kai kurios vietos musų manymų būję įdomios ir šiaurės Amerikos lietuviams.

M. Šalčius rašo: "I San Paulo aš atvykau užvakar iš Kolumbos miestuko Brazilijos Bolivijos pasienyje Pakelėj aplankiau deimantų kasyklas Piriputangaj, milžiniškas puslankinių galvių ganyklas, Mato Grose džiunglius, kur buvo 20 metų laikomas nelaisvėje vienas lietuvis, kavos, medvilnės, bananų ir oranžų plantacijos, japonų kolonijas ir facendas, kur dirba lietuviai. Turėjau daugelį susitikimų su krokodiliais, gyvatėmis ir plėšriomis žuvis. I Kolumbą atvykau iš Bolivijos sostinės La Pazo, perkirsdamas skersai Amerikos žemyną iki Sao Paulo ir aplankydamas vieną įdomiausių to žemyno jostų, la bausia nepalietų džiunglių kalnų ir dykumų sritis — kur čiausia Pietų Amerikos kampa. Niekuomet neišsivaizdavau, kad tokia nepaprastai įdomi ša

lia yra Bolivija. Ji turi nepaprastai įvairią gamtą — žemumų džiunglius, paprastus kalnus, 3—4 kilometrų vidutinio aukščio vadinamąjį "alti plano", labai panašų į Tibetą, didingą Kordiljerų — andų grandį su amžinų sniegų viršūnėmis — Ilimpo, Ilimani, Sajama, Murarata ir kitomis. Tai yra metalų ir mineralų lošynas. Ji turi aukso, sidabro, vario, cino, švino, bismuto, geležies mangano stačias kalnas. Ypač daug sidabro. Kiek daug čia to naugio galima suprasti iš to, kad senovės Inkų valstybės metais buvo tvirtovių mūrų akmenų suveržiami sidabro sąvaržomis. Bolivija turi labai seną ir didžiulį praeitį. Juk tai joje buvo didžioji senosios Inka valstybės dalis. Maždaug Egiptui žydėjimo laikais čia taip pat klestėjo vadinamoji "tiahuanaku" kultūra, su žemės piltomis piramidėmis — piliakalniais, obeliskais, mumijomis, savotiškais hieroglifais, dailiais indais ir aukso ir sidabro išdirbiniais. Tie taurūs naugiai buvo vartojami paprasčiausiems daiktams dirbti — net virimo ir todel aš šiandien buvau ne mažiau nustebintas Bolivijos taisyklais, kai konkvistadoras Pizarro 16-me šimtmečiu je. Aplankiau čia budamas Ti kākakos ežerą ir Atakamos dykumą, kur vaisios tikrieji šinšilos ir naktinės pumos slankioja".

M. Šalčius žygiuodamas po milžinišką Pietų Amerikos žemyną, susipažino su to krašto gamtos sąlygomis ir tyrė, kurios vietos geriausiai tiktų kolonizuoti lietuviams. Apie savo tyrimo išdavas M. Šalčius rašo taip: "Budamas La Pazo gava, labai puikų ir prielankų pasiūlymą kolonizuoti Boliviją lietuviams. Aš manau, kad joje musų kolonijoms yra palankiausios sąlygos, ypač atsižvelgiant į jos turtus ir aš noriu būtinai padaryti pradžią I-jai lietuvių kolonijai Bolivijoje. Žemės duoda pasirinktinai valdžia nedaugiau 50 ha. vienai šeimai už 10 centavų 1 ha. (mažiau ir lito) amžinai nuosavybei ir tuoj išduoda dokumentus, bet kolonizuotis turi ne mažiau 50 šeimų iš karto. 50 čekų šeimų jau atvyko į lietuviams galima gauti žemės šalia jų. Ieškau čia kolonistų tai I-jai musų kolonijai".

Toliau M. Šalčius rašo, kad iš Sao Paulo vyksias į Urugvajų — Montevideo ir iš ten dar kartą į Buenos Aires. Susisiekti su juo busia galima per Lietuvos konsulatą Buenos Aires, tam nurodo ir antrašė, kuris yra toks: Sr. M. Šalčius, c. Callao, 1871, Buenos Aires, Argentina.

M. Šalčius pabrėžia, kad: "Gal kas Kaune susidomės I-ją koloniją Bolivijoje, tai patartik susirašyti su manim". Laiškas baigiamas "geriausiais linkėjimais visiems" ir pažadu: "Netrukus atsiųsiu jums nuotraukų ir savo kelionės vėrinioje išstatyti".

Kaip matyti iš M. Šalčiaus laiško turinio, Lietuvos keliauninkas be turistinių įspūdžių tenkinimo, vietos lietuvių kolonijai ir pavienių tautiečių, išsižiūrėjusių tame milžiniškame žemyne, lankymą ir jiems pasikaitų apie šiuo dienų Lietuvą skaitymą, yra užsimojęs suorganizuoti planingą pirmąją lietuvių koloniją Bolivijoje. Šis jo užsimojimas man regis Metro-polijos turėtų būti visai priimamas, kad suorganizuotus pirmąją koloniją, būtų galima eiti prie antros, trečios ir daugiau, pamažu vienon vieton, šį kartą Bolivijoje, apgyvendinant bent dalį Pietų Amerikoje išsinešusių ir didelį vargą vargančių tautiečių. M. Šalčiaus organizuojamą koloniją metropolija turėtų paremti ne žmonės, naujais emigrantais, kurių yra tikrai neįsiskurdinusių vietose, bet finansiniais. O kokia nauda būtų iš organizuotos — planingos kolonizacijos, berods ir aiškinti netenka. Susibūrę vienon vieton, lietuviai, kad ir sunkiose iš karto sąlygose, greičiau įsistiprins svetimam kraštui, tuo pačiu apsisaugos nuo ištautėjimo pavojaus, kas pavieniui išsiblaškius tarp svetimųjų yra tikra pražūtis.

Pagaliau jau ir metas pradėti planingą kolonizaciją, pereinant iš žodžių prie veiksmų. — A. Laumakys.

KAIP ILGAI DAR KLAJOSIME?

Gyvendami mes daug klaidų padarome, daug kartų nukrypstame nuo savo užsibrėžto tikslo. O kai pradėdami keliauti į pakalnę, vadinasi, baigti savo amžių, tai pamatome, jog mažai kas tėra musų nuveikta. Taip, negalime pasigirti savo nuveiktais kultūros srityje darbais. Pamatome tasyk, jog nieko apčiuopiamo, njeo realaus nepadarę. Taip yra su pasikrais asmenimis, taip yra ir su draugijomis. Amerikos lietuviai nuo pat atvažiavimo į šį kraštą judėjo, krutėjo, tarėsi, organizavosi, telkėsi į draugijas. Žinoma, negalima pasakyti, kad visos tos pastangos niekais nuėjo. Susilaukėme šokių tokių to darbo vaisių. Bet vis dėlto negalime

pasakyti, jog tie vaisiai mums suteiks amžiną atminimą. Prisimindamas senuosius laikus tikrai su dideliu idomumu skaitau p. J. Ramanausko "Buožai Amerikos lietuvių istorijai". Juo labiau idomu tie prisiminimai skaityti, kad jie patičia tą patį laikotarpį, kada ir man teko dirbti. Atseit, drauge su p. Ramanausku tuos pačius dirvonus teko plėsti. Tiesa, mano likimas buvo laimingesnis: aš turėjau laimės nuo pat jaunystės mokyklą lankyti ir pagaliau įsigyti profesiją, kuomet p. Ramanauskas priverstas buvo sunkiai dirbti, kad galėtų sau pragyvenimą pasidaryti. Bet sunkiai dirbdamas jis išėjo gyvenimo mokyklą, kaip amerikona! sako, baigė "University of Hard Knocks". Ir visokiais patyrimais jo gyvenimas yra tikrai turiningas.

Taip, mes tada arėme dirvonus ir sėjome kultūros grūdus. Iš jo atsiminimų matyti, kad sąlygos tada buvo itin sunkios. Amerikos lietuviai buvo labai tamsūs ir mažai teprotavę. Nuo jų veikėjams dažnai tekdavo ir nukentėti. Nuo to laiko jau pradėjo 45 metai. Daug vandens nuplaukė, daug kas pasikeitė. Iš lietuvių, kurie anais laikais veikė, pasiliko vos mažas būrelis. Mirtis išretino jų eiles. O kurie ir pasiliko, tai ir tie daugiausia pasitraukė iš veikimo. Mat, susesto, sunegalėjo.

Bet kas pasiliko iš tų organizacijų, kurias mes kurėme prieš 45 metus? Jos, kaip ir tų laikų žmonės, pranyko. O kurios ir pasiliko, tai tik merdži. Vadinasi, žengia ne pirmyn, bet atgal. Blogiausias dalykas yra tas, kad idealai dabar jau liko užmiršti, paneigti. Tačiau vis dėlto dar norisi tikėti, kad sambiosios musų organizacijos ilgainiui susirūpins grynai kultūriniais reikalais. Tada gyvenimas vėl užvirs, ir mes palik-

WEEKS DENTAL OFFICE
VISOUMET ŽEMOS KAINOS
X-RAY
Val.: 8:30 iki 8:30 v. vak.
TEL. HARRISON 0751
326 S. STATE ST.
Prieš Goldblatt krautuvę (pirmą Davis) — 2nd floor.

Laidotuvių Direktorai

Nariai Chicagos, Ciceros Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos.
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTĮ
Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse.

A. PETKUS
1410 South 49th Court Cicero Phone Cicero 2109

J. F. RADZIUS
668 West 18th Street Phone Canal 6174

I. J. ZOLF
1646 West 46th Street Phones Boulevard 5208-8415

EZERSKIS IR SUNUS
10734 S. Michigan Ave. Tel. Pullman 5703

S. M. SKUDAS
718 West 18th Street Phone Monroe 3877

LACHAWICZ IR SUNUS
2814 West 23rd Place Phones Canal 2515—Cicero 5927

J. F. EUDEIKIS
4605-07 E. Hermitage Avenue Phones Yards 1741-1742 Brighton Park Skyrus, 4447 S. Fairfield, Laf. 0727

S. C. LACHAVICZ
42-44 East 108th St. Tel. Pullman 1270 arba Canal 2515

S. P. MAZEIKA
4819 Lituanica Avenue Phone Yards 1188

J. LIULEVICIUS
4092 Archer Avenue Phone Lafayette 3572

A. MASALSKIS
8307 Lituanica Avenue Phone Boulevard 4189

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTĮ
YARDS 1741—1742
J. F. EUDEIKIS

Ofiso Tel. Boulevard 5913
DR. BERTASH
756 West 35th St.
Cor. of 66th and Halsted Sts.
Ofiso valandos nuo 1-3 nuo 6:30-8:30
Nedėliomis pagal sutartį.
Rez. 4910 SO. MICHIGAN BLVD.
Tel. Kenwood 5107

Phone Canal 6123
DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos: nuo 1-3 ir 7-8
Sėdimois ir nedėl. pagal sutartį
Rez. 6631 So. California Avenue
Telefonas Republic 7868

Ofiso Tel. Englewood 7151 Rez. Tel. Radcliffe 1191
DR. G. J. TARULIS
PIRMAS LIETUVIŠKAS
OSTEOPATHIC PHYSICIAN IR
OBSTETRICIAN
OFISAS:
6331 SOUTH HALSTED STREET
Valandos: nuo 10 v. r.—5 po pietų
ir nuo 7 iki 9 val. vakaro.

ADVOKATAI
K. P. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto ofisas—127 N. Dearborn St.
Kamb. 1431-1434—Tel. Central 4411-2
Namų ofisas—3823 So. Halsted St.
Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30.
Tel. Boulevard 1810.
Ketvirtadieniais ir Sekmdieniais pagal sutarties.

JOSEPH J. GRISH
LIETUVIS ADVOKATAS
Telephone: Boulevard 2800
4631 SOUTH ASHLAND AVENUE
Rez. 6515 So. Rockwell St.
Telephone: Republic 9723

KL. JURGELIONIS
ADVOKATAS
Veda bylas visuose teismuose
Bridgeport ofisas:
3241 S. Halsted St. Tel. Calumet 7262
Ofiso val. dienomis nuo 1 iki 5 val.
po piet. Vakarašis nuo 7 iki 9
Rezidencija:
3407 Lowe Ave. Tel. Yards 2510

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
111 W. Washington St.
Room 787
Val. 9 ryte iki 5 val. vakara.
Ofiso Tel. Central 4490
Gyv. vieta: 6733 Crandon Avenue
namų Tel.: — Hyde Park 3895

AKIŲ SPECIALISTAI
DR. G. SERNER
LIETUVIS
Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinius
Kreivais Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 West 35th St.
kampas Halsted St.
Valandos: nuo 10-4 nuo 6 iki 8
Nedėliomis nuo 10 iki 12 val. dienos

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS
Optometrical Akų Specialistas.
Palengvins akų įtempimą, kuris
esti priežastimi galvos skaudėjimo,
svaigimo, akių apimimo, neruotumo,
skaudama, akių karšči, atitaiso
trumparegystę ir tolgaregystę. Priren-
gia teisingai akinius. Visuose atsi-
kimuose egzaminavimas daromas su
elektra, parodančia mažiausius klai-
das. Specialė atyda atkreipiama į
mokyklos vaikus. Kreivios akys at-
taisomos. Valandos nuo 10 iki 8
Nedėlio nuo 10 iki 12 v. diena.
Daugely atsitikimų akys atitaiso-
mos be akių. Kainos pigiau
kaip pirmiau.
4712 South Ashland Av.
Phone Boulevard 7589

LIETUVIAI
GYDYTOJAI IR DENTISTAI
Amerikos Lietuvių Doktorų
Draugijos Nariai
A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg-
2400 West Madison Street
Val. 1 iki 8 po pietų, 6 iki 8 vak.
Tel. Seeley 7330
Namų telefonas Brunswick 0597

DR. V. A. SIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9
val., Nedėliomis nuo 10 iki 12
3343 South Halsted St.
Tel. Boulevard 1401

giau yra artimo meilės nekaip
pas kunigus. "Laisvoji Mintis"
metams atseina tai vienas do-
leris. —Dr. A. L. Graičunas.

Ofiso Tel. Boulevard 5913
DR. BERTASH
756 West 35th St.
Cor. of 66th and Halsted Sts.
Ofiso valandos nuo 1-3 nuo 6:30-8:30
Nedėliomis pagal sutartį.
Rez. 4910 SO. MICHIGAN BLVD.
Tel. Kenwood 5107

Phone Canal 6123
DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos: nuo 1-3 ir 7-8
Sėdimois ir nedėl. pagal sutartį
Rez. 6631 So. California Avenue
Telefonas Republic 7868

Tel. Office Wentworth 6380
Rez. Hyde Park 3895
Dr. Susanna Slakis
Moterų ir vaikų ligų gydytoja
6900 So. Halsted St.
Valandos 1-4 po pietų, 7-8 v. vak.
išskyrus sėdimois ir subatomis.

DR. STRIKOL'IS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8
vak. Nedėlio pagal sutartį.
Ofiso Tel.: Boulevard 7820
Namų Tel.: Prospect 1930.

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Telefonas Virginia 0036
Ofiso valandos nuo 2-4 ir nuo
6-8 v. vak. Nedėlio pagal sutartį

Phone Boulevard 7042
DR. C. Z. VEZEL'IS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Valandos nuo 9 iki 8 vakaro.
Sėdėd pagal sutartį.

Kiti Lietuviai Doktorai.
Tel. Boulevard 5914 Dieną ir Naktį
Ofiso valandos: nuo 2 iki 4, nuo 7
iki 8:30 v. Nedėl. nuo 10 iki 12 a. m.
DR. S. NAIKELIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas ir Rezidencija.
3335 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

DR. A. J. MANIKAS
PHYSICIAN-SURGEON
Office 4070 Archer Avenue
Tel. Virginia 1116.
Valandos: 1-3; 7-8-30 p. p.
Office & residence 2519 W. 43rd St.
Tel. Lafayette 8051
Valandos: 9-10 ryto, 5-6 p. p.
Kasdien, išskyrus sėdėd.
Sekmdienį susitarus.

Rez. 6609 SO. ARTESIAN AVE.
Tel. Prospect 3403
Dr. A. J. Shimkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Val.: nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7
iki 9 v. vak. Trečdadieniais ir Sek-
mdieniais susitarus.
OFISAS
3156 West 59th St.
Tel. Hemlock 5998.

KITATAUČIAI
DR. HERZMAN
IS RUSIJOS
Gera lietuviams žinomas per 35
metus kaip patyręs gydytojas chi-
rurgas ir akušeris.
Gydo stačias ir chroniškas ligas
vyrų, moterų ir vaikų pagal nau-
jausius metodus X-Ray ir kitokius
elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija:
1034 W. 18th St., netoli Morgan St.
Valandos nuo 10-12 pietų ir
nuo 6 iki 7:30 val. vakaro.
Tel. Canal 3110
Rezidencijos telefonai:
Hyde Park 6755 ar Central 7464

Dr. Charles Segal
OFISAS
4729 So. Ashland Ave.
2-ros lubos
CHICAGO, ILL.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4
val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 val.
vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12
valandai diena.
Phone MIDWAY 2880.

Telefonas Yards 0994
Dr. Maurice Kahn
4631 SOUTH ASHLAND AVE.
Ofiso valandos:
Nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po pietų
7 iki 8 val. Nedėl. nuo 10 iki 12
Rez. Telephone PLAZA 2409

Ofiso Tel. Dorchester 5194
Rez. Tel. Drexel 9191
DR. A. A. ROTH
Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Moteriškų, Vyrų, Vaikų ir visu
chroniškų ligų.
Ofisas 6850 Stony Island Ave.
Valandos: 2-4, 7-9 val. vak. Nedė-
liomis ir šventadieniais 10-12
diena.

GRAŽUOLIŲ KONTESTO ISTOJIMO KUPONAS

Vardas - Pavardė

Adresas

Amžius Svoris

Ugis Miera per krutinę

Miera per juosmenį

Plaukų spalva

Akių spalva

Užsėjimas

Šiuomi istoiu i GRAŽUOLIŲ KONTESTA. Prisiun-
čiu savo fotografiją. Sutinku prisilaikyti visų taisyklių
ir jo vedėjų nurodymų.

Parašas

I Kaliforniją Ir Atgal

Rašo Dominikas Kuraitis

(Tėsinys)

Main street

Los Angeles gyvenimo tempo yra tokis pat, kaip ir Chicago vidurmiestyje — žmonės visur bėgte bėga, kažkur skubi. Bet kai paeini kokius keturis blokus į rytus nuo vidurmiesto, tai užtinki tokią gatvę, kokios Chicagoje nėra. Čia kas ketvirtos durys, tai ir karčiama. Tose karčiamose "panelės" dainuoja pritardamos gitaromis ir vilioja praeivius į vidų. Karčiamos iš gatvės yra visiškai atidarytos, nėra net jokių durų. Pro šali einant viskas matosi, kas dedasi viduje.

Gatvėje knibždėte knibžda kareiviai ir jureiviai. Burleskų teatrai per visą naktį atidaryti. Visuose kampuose mirga iškabos, kad štai ten ir ten galima "betinti ant arkliukų". Keista, kad toje gatvėje ir žmonės kažkaip kitaip atrodo. Jų veidai nervingi, įtempti, — ir jie tarsi sakyte sako, jog ieško "good time". Kokiomis priemonėmis jie tat atsieks, tai visai nesvarbu. Kas gerti nenori, tai gali su panelėmis pasilinksinti arba išbandyti savo laimikį arklių lenktynėse. Kai žmogus įpranta šią vietą lankyti, tai jau jam sunku bėra atprasti. Jis čia ir savo pinigus ir sveikatą išieškoja.

Salaveišiai

Toje pagarsėjusioje Main gatvėje stovi buriai salaveišių su iškabomis: "Jesus saves", "I believe in Heaven", "You must be sober" ir t. t. Ant kai kurių kampų giesmės gieda ir pamokslus sako, — vis bando savo armijai gauti naujų kareivių. Giriasi, kad tik pat juos yra išganymas, kad tik jie veda pavyzdinę gyvenimą.

Tačiau jei galima ką nors iš žmogaus veido pasakyti, tai atrodo, jog ir salaveišiai nėra jau visai šventi. Manau, kad jie patalko ir išsigerti, kai niekas nemato. Mačiau kelis, kaip jie su paraudusiomis nosimis giedoję, o jų rankos drebojo. Drebojo taip, kaip dreba rankos žmonių, kurie mėgsta išsigerti. Apie dešimtą valandą šeštadienio vakaro visi salaveišiai išsiriakiojo į ilgą eilę, kuri nusišėlė apie keturis blokus. Po to jie pradėjo demonstratyviai maršuoti po visas garsiąsias miesto gatves. Tatai traukė iki dvyliktos valandos. Visą laiką jie giedoję ir į bugnos mušo. Padarė tokį triukšmą, jog viešbutyje nieku būdu nebuvo galima miegoti. Vienas salaveišius tempė visai girtą žmogų. Tai buvo lyg ir demonstravimas, kad štai jie veda žmones "ant gero kelio". Tačiau visai galimas daiktas, jog tas žmogus buvo apsimetęs girtas. Vadina, vaidino jam paskirtą rolę. Ir vaidino jis tą rolę visai neblogai: visų šventųjų vardais prisiekė, kad daugiau tos blaivios viliojos iš viešbučio į gatvę, nors buvo dar tik septinta valanda ryto. Pas mane gimė noras butinai pamatyti, kaip Los Angeles atrodo sekmadienio rytą.

Sekmadienio rytas pasitaikė nepaprastai gražus: saulutė taip skaisčiai švietė, jog tiesiog vilioje viliojos iš viešbučio į gatvę, nors buvo dar tik septinta valanda ryto. Pas mane gimė noras butinai pamatyti, kaip Los Angeles atrodo sekmadienio rytą. Atsikėliau ir išėjau į gatvę. Šiokiomis dienomis judėjimas yra tokis didelis, kad sunku ir per gatvę pereiti. Bet visai kitaip buvo dabar: visur tyku ir

vaidins originali dramos ar farso veiklą; dar nežinome kas bus vaidinama, bet tai bus darbas mūsų šviesaus jaunimo. Po vaidinimo bus estetiški šokiai. Gerbiamojo Viktor'o orkestra griež šokius per visą naktį.

Matomai, patys studentai ugdydys "L. U. C. Scholarship Loan Fund", o mūsų jaunimui duos pavyzdingo elgesio pirmąją taip sakant pamoką.

Mūsų visuomenė dažnai girėdės apie moksleivių Fondą, nes tai yra garbingiausias darbas lietuvių vardo pakėlimui tarp svetimtųjų.

— A. K. Rutkauskas, M. D.

Viktoras Solis važinėja su Landon, kaip korespondentas

Viktoras Solis, jaunas lietuvių laikraštininkas, atsižymėjęs savo gabumais anglų spaudoje, šioj rinkimų kampanijoj važinėja su republikonų kandidatu Landonu jo traukiny "Sunflower Special", kaip dienraščio "Daily Times" specialis korespondentas.

Pereitais rinkimais, keturi metai atgal, Viktoras Solis važinėjo su Rooseveltu ir aprašinėjo dabartinio prezidento kampanijos žygius.

Iš visų korespondentų važinėjančių su Landonu, Viktoras Solis paduoda įdomiausius aprašymus. Nes jis pamato ir tą, ko tiečia nemato republikonų dienraščių samdomi korespondentai.

Štai vakarykščiame "Times" Viktoras Solis pažymi, kaip jautėsi republikonai, kada Landonas atvyko kalbėti į Minneapolis. Šitame mieste yra tvirčiausia darbo-farmerių partija. Kada Landonas ėjo iš traukinio į automobilį, susirinkę aplink žmonės pradėjo šaukti: "Tu esi antras Hooveris! 'Bu! Bu!' " "Tu darysi tą, ką Hooveris darė!"

Republikonų priėmimo komitetas kramtė sau pirštus. Negeriau sekėsi Landonui ir Wisconsin, kur progresyvieji partija yra tvirta. Republikonai visai nesitiki ką nors laimėti Wisconsin, ir čia Landonas tik veltui burną ausina.

Leonas Radauskas parvežtas namo iš ligoninės

Pereitą šeštadienį tapo parvežtas namo Leonas Radauskas, kuriam buvo padaryta operacija ant vidurių Mt. Si nai ligoninėje. Pasirodo, kad operacija buvo pasekminga ir ligonis trumpame laike tikis pasveikti savo namuose antrąjį 3258 S. Union Ave.

P-as Radauskas yra labai dėkingas visiems draugams, kurie jį atlaikė ligoninėje. P-as Radauskas dirba Edgewater Beach Hotel kaip virėjas.

— VBA.

Telšiškių domei

Oras jau atvėso, vakarai darosi ilgesni. Štai ir Telšių klubas laikys susirinkimą rugsėjo 29 dieną pas pp. Balchunus adresu 2212 West 23 street. Prašome visus telšiškius atsilankyti.

Girdėjome, kad p. A. Gedvilas žadėjo didelį skaitlių atsiųsti. Jis žada sutverti Telšių bendrą. Mes žinome, kad jis yra geras Telšių muzikantas. Tai gi, p. Gedvilas, nepasivėluokite antradienio vakare atsilankyti. Mes visi lauksime ir ten busime.

— Valdyba.

Svečiuose pas Queen Mary

Cunard — White Star linija pereitais metais pabaigė budavoti ir paleido į juras turbul didžiausią, gražiausią ir greičiausią laivą, koks iki šiolai yra buvęs jurose, tai Queen Mary. Kad supažinti laivakorčių agentus, o per juos ir publiką, tai laivų kompanija surengė ekskursiją į New Yorką apžiūrėti minėtą laivą.

Rugsėjo 20 dieną 8 val. vakare Pennsylvania gelžkelio stoty susirinko apie 100 žmonių iš Chicago ir visų apylinkių. Cunard - White Star linijos atstovai buvo sutarę viską taip, kad traukiniui išėjus iš Chicago jau mes visi buvome susipažinę vienas su kitu, o išgėrę po keletą "Scotch" jautėmes kaip vienos šeimos nariai.

Traukiny

Traukinio valgomam kambaryje lošimas "Kino", kuriam vadovavo laivų komp. atstovai Mr. Vadak ir H. Weber. Kita vagone ėjo "arkliukų lenktynės" su visokiais išlaimėjimais, o muzikos vagone skambėjo visokios arijos visose kalbose. Vėliau prasidėjo lošimai Bridge, Pinchle, Čirvų ir įvairių kitokių, gi po 2ros valandos ryto jau buvo galima gauti ir Alko - Seltzer.

New Yorke

Apie 30 valandą po pietų rugsėjo 21 d. buvome New Yorke ir apsiostojome Waldorf Astoria viešbuty. Viešbutis pirmos klasės, kambariai ir patarnavimas tikrai aristokratiškas.

Queen Mary

Vakare apie 6 valandą bušais nuvažiavome į priplauką pamatyti laivą Queen Mary. Pasirodo, kad čia buvo suvažiavę agentai iš svečiai ne tik iš Chicago, bet ir iš tolimesnių valstijų, kaip iš Texas, California ir kitų, kas sudarė viso 1000 žmonių.

Kadangi šioje visoje kompanijoje radomės tik 5 lietuviai, tai mes ir laikėmes daugiau vienoje grupėje. Užėję ant laivo buvome pakviesti prie ilgų stalų, kur dalinta gana skanūs gėrimai. Išgėrę po pora kaduginės, p. Šimutis iš Chicago, J. Molis iš Detroito, P. Peldžius iš Bostono ir aš, leidomės apžiūrėti laivą, pirm negu prasidės vakarienė. Laivas yra milžiniškai didelis, užimantis apie 4 blokus ilgio. Vidurys išpuoštas labai gražiai. Kambariai erdvūs, visi šilti ir šaltu bėgančiu vandeniu aprūpinti, ventiliacija yra kiekviename kambary, kambariai su karpetais ir gražiomis 2—3 lovėmis. O jau pirmoje ir turistinėje klasose tai tikri palatai. Apžiūrėję laivą grįžome dar prie kaduginės, bet jau radome visus renkantis valgomame salone. Todėl ir mes ten užėmėm vietas. Čia dar susitikome panelę Jonaitę iš Worcester, Mass.

Apie vakariene daug nerašysiu, tik galiu pasakyti, kad po keletą kartų teko diržus atleisti. Po vakarienės suėjome į vieną iš gražiausių ant laivo svetainių, kur apie 30 jaunų gražių panelių mus linkmino porą valandų laiko. Vidurnak-

ty apleidome laivą kas busais, takėmis ir likusią dalį nakties praleidome kaip katras geriausia išmanėme.

Ant rytojaus, tai yra rugsėjo 22 dieną, viešbuty turėjome val pietus, o pirmą valandą grįžome į laivą, kad dienos laiku dar geriau apžiūrėti ir pilnai įvertinti laivo įrengimus. Ši kartą laivo viršininkai davė mums progą apžiūrėti smulkmeniškai visus to plaukiojančio miesto gražybes ir modernius įrengimus.

Manau, kad laivas "Queen Mary" yra vienas iš gražiausių laivų, koki plaukioja jūromis.

Lietuvių laivakorčių agentų suvažiavimas

Kadangi prie šios nepaprastos progos buvo atvykęs Lietuvių Agentų iš tolimesnių kolonijų, tai L. L. A. S. valdyba tuom pasinaudodama sukvietė savo narius atlaikyti ir savo suvažiavimą, kuriame dalyvavo gana didelis burys Lietuvių Agentų Sąjungos narių.

Šis suvažiavimas priėmė keletą rezoliucijų turizmo ir importo klausimais, kurios bus pasiūstos Lietuvos valdžiai, turizmo Sąjungai Liet., taipgi Amerikos spaudai, paskyrė ekskursiją Lietuvon sekantiems metams, išrinko valdybą: pirmininką J. Ambraziejų, sekretorių J. Sekę, išdininą S. Trečioką ir vice-pirmininką A. Rypkevičią. Apsvarstę dar keletą svarbių turizmo klausimų, apie 7 val. vakare suvažiavimas uždarė.

Vakare švedų linija pateikė skanią vakariene. Apleidome New Yorką, kad vėl grįžti prie savo kasdieninio darbo.

— A. Rypkevičia.

BIRUTĖ

For the past week we have been recovering from the hilarious Wiener roast that was Birutė's way of bidding goodbye to summer. Everything seemed to join us in this gesture of farewell to nature. The heavens with wide starry eyes kept peeping through to shivering leaves. And in the light of the warmly glowing log fires weird shadows danced to the symphony of aut-

Mrs. Anelia K. Jarusz

Physical Therapy and Midwife
6630 S. Western Ave., 2nd floor
Hemlock 9252
Patarnauju prie gimdymo namuose ar ligoninėse, duodu massage electric treatment ir magnetic blankets ir tt. Moterims ir merginoms patarnauju dovanai.

Geo. P. Cunningham DISTRIBUTORIUS

Berghoff
ALOUS

KENAI, PUSGALIONIAIS, ASTUNTADALIAIS IR KETVIRTADALIAIS. VISADA SALTAS COIL BOXES RENDON

Pristatome Aty Visokiems Reikalams.

5017 SOUTH KEDZIE AVENUE Phone PROspect 7565

GERA MALEVA — GERESNIS DARBAS

Gera maleva, tinkamai užmalevota, mažiau išsipustina ir sutaupo pinigų. Tokios yra populiarios Helman malevos. Ir kainos nebrangios, o stakas visada pilnas.

Moore's maleva, 30 spalvų, gal. \$1.85
Specialė maleva, 16 spalvų, gal. 97c
Varnish remover, gal. 95c
Grynas baltas enamel, gal. \$1.39

Sienoms popiera, roleris 4c
ir brangiau.
ir brangiau.

HELMAN PAINT STORE

1411 So. Halsted Street.

Tel. Canal 5063

umn breezes supplemented by the long loved songs of the Lithuanians. Songs as spontaneous and eager as the occasion that has given them birth. The invitation to the dance was too hard to resist and we were happily gliding over the floor in the dance of our forefathers.

Then the American in us surged to the front and we gave vent to the urge and how those poor dogs suffered.

They came armed with mustard and piccalilli but to no avail. Another song—a parting word—and we left behind an unburied summer.

— Vytautas Slakis.
P. S. We also wish to announce Birutė's Masquerade Dance, to be given at 6319 So. Ashland Ave., October 31, 1936. Watch this column for further details concerning this gala event.

—Social Committee.

Grand Opening Savaitė

Pirmadienį, Rugsėjo-Sept. 28 d. iki Šeštadienio Spalių 3 d.

DR. BERKOVITZ AKIŲ GYDYTOJO

OFISAS

Ekzaminuoja akis, priskiria stiklus

Iškilmingo atidarymo savaitę mes auksuome stiklus, lensus su rėmais už \$5.95. Ta auka bus duodama tikrai šią savaitę. Dubliuoti lensei žemiausiomis kainomis. Visas darbas garantuojamas.

DR. R. J. BERKOVITZ

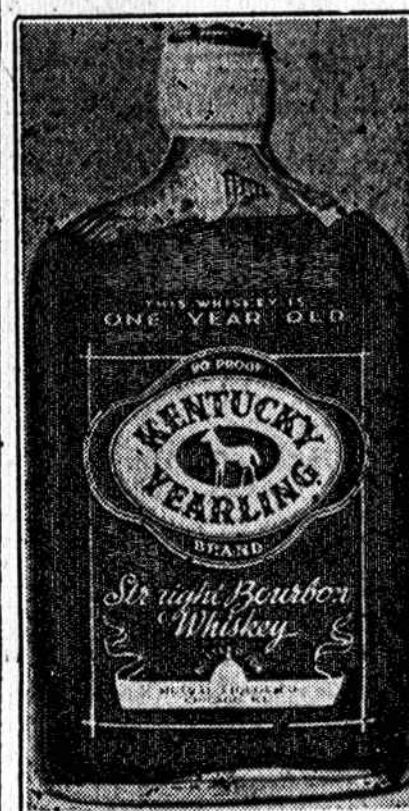
3505 SO. HALSTED STREET

Telefonas YARDS 3565

Geriausį Degtinę... Gerkit

KENTUCKY YEARLING

VIENU METU SENUMO.

NATHAN KANTER

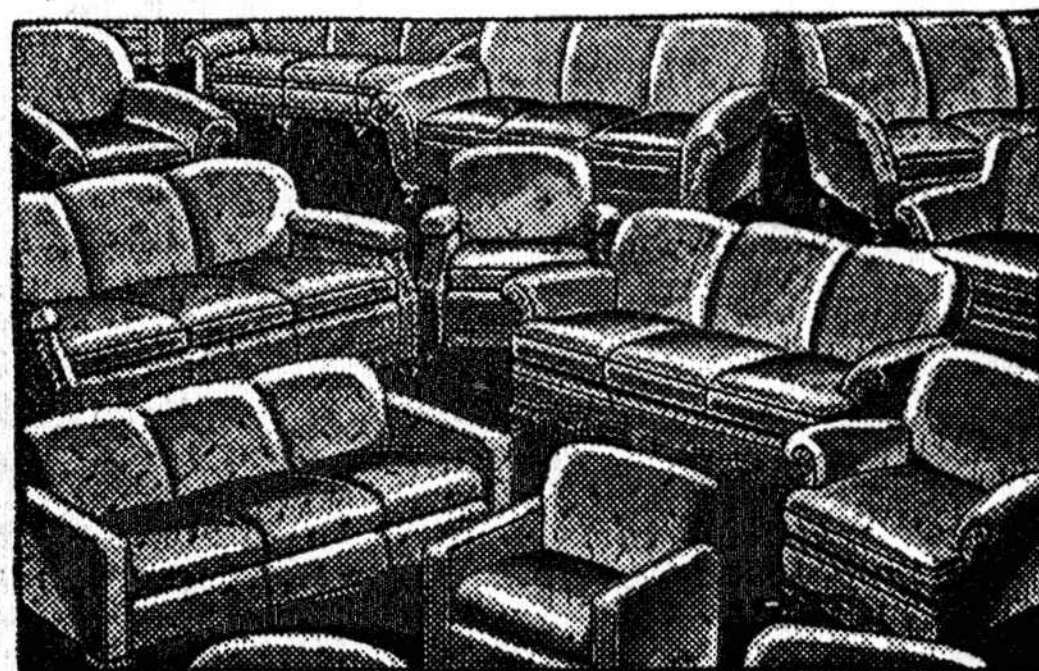
Dabar galima gauti kaiminiam taverna.

MUTUAL LIQUOR CO.
4707 South Halsted Street
Visi Telefonai YARDS 0801
VIENTELIS DISTRIBUTORIUS

Budrik's Furniture Mart

3347-49 SO. HALSTED STREET

Pasiūlo jums dideles vertybes rakandų, negirdėtai žemoms kainomis

Žieminiai pečiai po \$12.50 ir virš.

Gasiniai pečiai po \$29.50 ir virš.

Oil Burneriai po \$35.00 ir virš.

Pilnas didelis pasirinkimas, 1937 radio Zenith, Philco, General Electric, RCA Victor

Lengvais Išmokėjimais.

JOS. F. BUDRIK, Inc.

3417 South Halsted Street
Tel. Boulevard 4705

WCFL Nedėlioje gražus programos 7 val. vak.
WAAF Panėdėlį ir Pėtnyčioj 5 val. vak.
WHFC Ketverge 8 val. vak.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada
\$5.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill. under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Naujienu Bendrovė,
1739 S. Halsted St., Chicago,
Ill. Telefonas CANal 8500.

Užsakymo Kaina:	
Chicagoje — paštu:	
Metams	\$8.00
Pusmeti	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išnešiotojus:	
Viena kopija	.80
Savaitės	1.80
Mėnesiui	.75
Suvienuose Valstijose, ne Chicagoje, paštu:	
Metams	\$8.00
Pusmeti	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvon ir kitur užsienioose (Atpiginta)	
Metams	\$8.00
Pusmeti	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Pilnų reikią siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

Fašistiskas nekulturingumas

Šią vasarą Clevelande buvo dviejų naujų politinių grupių konvencijos: socialinio teisingumo sąjungos, kurią įsteigė paskilęs radio kalbėtojas kum. Coughlin, ir senatvės pensijų sąjungos, kurios priešakyje stovi Dr. Townsend. Jie visi abi pasirodė labai panašios į fašistiskas organizacijas. Taip vienoje jų, kaip ir antroje, viską sprendė "vadas", o delegatų minia akiai jam pritarė.

Antra tų dviejų konvencijų charakteringa ypatybė buvo begalinė, kartais net iki chamizmo einanti, kalbėtojų demagogija. Štai, kum. Coughlinas nesisarmatijo viešai išplusti Jungtinių Valstijų prezidentą Rooseveltą "melagium" ir "apgaviku" (double-crosser) — taip kad net Vatikanas, kuris vergiškai pataikauja fašistams, buvo priverstas tą katalikų dvasiškį sudrausti per savo oficialią laikraštį "Osservatore Romano".

Bet townsendiečių konvencijoje nekulturinga demagogija pasiekė dar aukštesnį laipsnį. Anot korespondento Westbrook Pegler, vienas kalbėtojas toje konvencijoje, šaukė nuo estrados: "Vykite tą šlubį lauk iš Baltojo Namų" (drive that cripple out of the White House)!

Kaip visur, taip ir Amerikoje, fašistiskas gaivalas nepripažįsta nė žmoniškumo, nė padarumo. Jisai apeliuoja žemiausius minios jausmus.

Europos darbininkų nusistatymas

Visas demokratinis pasaulis piktinasi tuo, kad Francija, Anglija ir kitos demokratinės valstybės paskelbė "neitralitetą" arba "nesikišimo" politiką link Ispanijos, sustabdydamos ginklų pristatymą teisėtai Ispanijos vyriausybei — tuo tarpu kai fašistinės valstybės remia, kaip įmanoma, sukilėlius. Ypač skaudu į tai žiūrėti kitų šalių darbininkų organizacijoms, kuomet Franciją dabar valdo kairiųjų partijų valdžia su socialistu Blum'u priešakyje.

Europos darbininkams šitas klausimas yra, be abejonės, dar opesnis, negu Amerikos, nes jie geriau mato, kokias baisenybes dabar pergyvena Ispanijos liaudis, kurią užpuolė banditiška generolų, Afrikos maurų, klerikalų ir fašistų gauja. Europos darbininkams tos gaujos pergalė Ispanijoje sudarytų tiesioginį pavojų, nes jeigu fašizmas laimėtų Pyrenėjų pusiausulyje, tai Hitleris ir Mussolini pasidarytų dar didesni akiplėšos, o Francijos demokratijai tai būtų peilis į šoną.

Tačiau, to neveizint, Francijos, Anglijos ir kitų Europos šalių darbininkai nutarė tą keistą "neitralitetą" politiką remti. Įdomu yra tai, kad Francijos darbininkai tokį nutarimą padarė po to, kai jų delegacija aplankė Ispaniją ir susipažino su padėtim pačiame pilietinio karo lauke. Taip pat pasielgė ir Anglijos darbininkai po atsilankymo Ispanijoje ir Paryžiuje trade-uniono kongreso viršininkams. Aišku, kad Europos organizuotieji darbininkai turi turėti labai rimtą pagrindą tokiame savo nusistatyme.

Koks jisai, mes žinome tik dalinai. Žinome, kad Francijos valdžia, taip pat kaip ir kitos šalys, kurios eina su ja kartu šioje "neitraliteto" politikoje, bijo karo. Premjeras Blum ir jo bendradarbiai yra įsitikinę, kad jeigu nebūtų sustabdytos ginklų gebenimo Ispanijon lenktynės tarp fašistų ir demokratiškų šalių, tai susirėmimas tarp jų būtų neišvengiamas.

Bet, matyt, yra da ir kitų labai svarbių priežasčių, kurių nė Francijos valdžia, nė darbininkų organizacijos, kurios jai pritaria, šioje valandoje negali skelbti. Tai aiškiai pasakė tik-tą atvykęs į New Yorką Anglijos darbininkų sąjungos kongreso generalinis sekretorius ir unijų Internacinalo prezidentas, Sir Walter Citrine. Pasikalbėjime su darbininkų laikraščių atstovais New Yorke jisai tris kartus pareiškė, kad yra "labai rimtų priežasčių" ir "faktų", kurie šiame momente negali būti iškelti aiškiai.

Walter Citrine ir unijų Internacinalo generalinis sekretorius Schevenels yra tyčia atsiųsti į šią šalį paimformuoti Amerikos darbininkų organizacijas apie padėtį Europoje. Taigi, nežūrint kaip mus ima nekantrumas, girdint apie darbo žmonių kančias nelaimingoje

Ispanijoje, mes privalome atsidėti Europos darbininkų išmintimi. Jeigu jie nutarė remti "nesikišimo" politiką, tai matyt, kitokios išeities dabartinėse sąlygose nėra.

Apžvalga

ATVYKŲ DARBININKŲ INTERNACIONALO VIRŠININKAI

Į Ameriką šiomis dienomis atvyko Darbininkų Sąjungų Internacinalo prezidentas, Sir Walter Citrine, kuris yra kartu Britanijos Profesinių Sąjungų kongreso sekretorius. Truputį anksčiau buvo atkeliavęs į New Yorką ir Darbininkų Sąjungų Internacinalo generalinis sekretorius, Walter Schevenels.

Jų tikslas — pasitarti su Amerikos darbininkų organizacijų vadais dėl atsteigimo vienybės tarptautiniame darbininkų judėjime ir dėl kovos prieš fašizmą. Internacinalo viršininkai ketina kalbinti Amerikos Darbo Federaciją grįžti atgal į Internacinalą, iš kurio ji pasitraukė dar prie Gomperso. Taip pat jie nori pasikalbėti su Darbininkų Išdo komiteju dėl pagalbos teikimo Ispanijos darbininkams ir fašistų šalių treninimams. Darbininkų Išdo komiteto priešakyje stovi Am. Darbo Federacijos prezidentas Wm. Green ir vice-prezidentas Matthew Woll.

Reikia manyti, kad Citrine ir Schevenels nepraleis progos ir pasidaruoti, kad būtų sulauktytas skilimas Amerikos Darbo Federacijoje.

CITRINE APIE "NESIKIŠIMO" POLITIKĄ ISPANIJOJE

Darbininkų Unijų Internacinalo prezidentas Citrine pareiškė New Yorko spaudoje atstovams, kad yra netikslu vadinti tą politiką, kurią vykina demokratinės šalys link Ispanijos, "neitraliteto", nes demokratinės šalys negali būti neitralios šitame klausime.

"Visos mūsų simpatijos", tarė jisai, "turi būti teisėtose demokratiniuose ispanų valdžios pusėje, kuri ginasi užpulta."

Tačiau, Citrine'o nuomone, aplinkybės priverstė Franciją, Angliją ir Sovietų Sąjungą padaryti nesikišimo sutartį su Vokietija ir Italija. Kai kurių svarbių priežasčių, priverstusių Blum vyriausybę pasirinkti šią kelią, svečias sako, negalima viešai diskutuoti. Bet viena svarbi priežastis tai — karo pavojus.

"Sutarties tikslas", pareiškė Anglijos darbininkų vadas, "kaip jūs žinote, yra tas, kad tos šalys susilaikytų nuo siuntimo ginklų ir amunicijos į Ispaniją. Kiek ši neitralumo sutartis sulaukė Hitlerio ir Mussolini nuo pagalbos teikimo Ispanijos fašistams, tiek ji yra pateisinama. Bet reikia neužmiršti, kad jeigu šalys, kurios yra draugingos Ispanijos valdžiai, būtų pradėjusios lenktynes su fašistinėms valdžioms ginklų siuntime Ispanijon, tai konfliktas būtų buvęs neišvengiamas. Neminėdamos tų dalykų, kurie šioje valandoje negali būti diskutuojami, aš turiu pabrėžti tą faktą, kad žmonės, kurie yra griežtai nusistatę šituo neitralumo klausimu link Ispanijos, privalo turėti galvoje, kad visų faktų iškelti ir aiškų dabartinio laiko negalima. Be to, tai yra klausimas ne "neitraliteto", bet "nesikišimo".

Sir Walter išreiškė tvirtą įsitikinimą, kad jeigu bus galima visai užkirsti kelią ginklų siuntimui į Ispaniją iš Italijos ir Vokietijos, tai Ispanijos valdžia laimės pergalę.

BUS RINKIMAI NORVEGIJOJE

Dviejose skandinaviskose šalyse, Švedijoje ir Danijoje, jau įvyko rinkimai ir abiejose šalyse laimėjo socialdemokratai. Švedijoje buvo renkamas atstovų butas, o Danijoje aukštesieji rumai. Dabar, netolimoje ateityje bus renkamas Norvegijos parlamentas.

Norvegiją valdo socialistinė Darbo Partija, kuri turi atstovų bute 69 narius iš 150 visų atstovų. Buržuazinės partijos turi visos kartu 81 atstovą: konservatoriai 30, liberalai 24, ukinių partija 23, ir smulkios grupės 14.

Taigi darbiečiams dar truko iki daugumos 7 atstovų. Todėl jie turėjo susitarti su ukinių partija, kad ji remtų valdžią.

Nauji rinkimai įvyks Norvegijoje spalio 19 d. Beveik nėra abejonės, kad Darbo Partija juos laimės. Klausimas tėra tik — kiek naujų mandatų ji gaus. Jeigu septynis, tai Norvegijos socialistai pirmą kartą tos šalies istorijoje turės absoliučią daugumą atstovų bute. Jei mažiau, negu septynis, tai darbiečiams teks da ir toliau daryti koaliciją su kuria nors kita partija.

Rašytojo Šalčiaus pastangos ir Lietuvos likimas

Rašytojas Matas Šalčius, gimęs — Lietuvos žlugimas, skaitydamas eilę paskaitų Urugvajaus lietuviams, turėjo progos įsitikinti pašlijusia Urugvajaus lietuvių vienybe. Tos nenormalios padėties pašalinimui mūsų kolonijoje, gerbiama svečias, dėdė — pastangas lietuvių suementuoti. Cementu pasirinkta Vilnių, Vaduoti Sąjunga. Todėl šių metų rugpjūčio 15-16 dienomis buvo šaukiami specialūs pasitarimai V. V. S-gos Urugvajaus, skyriaus atgavimui, reiškia, lietuvių suvienijimui.

V. V. S-gos Urugvajaus skyrių kadaise buvo suorganizavęs kum. T. Radzius, bet kadangi plačiau išplėsti jo veiklą nepavyko, tai jis ir mirė. Ir gerbiama svečiai rašytojui Matui Šalčiui vargiai pasisekė suvienyti Urugvajaus lietuvius per V. V. S-gą, kada jina lietuvių paversta politiniu esamosios valdžios-diktatūros įrankiu įrodinėjimui, kad Lietuvai demokratija, t. y. visos tautos rinkta valdžia "nereikalinga"; kada Bortkevičienė, Purėnienė ir kiti senesnieji ir jaunesnieji kovotojai už Lietuvos Nepriklausomybę yra po kalėjimus valkiojami iš "meilės" savo tautiečių.

Lietuvos valdžios sufašistėjimas paveikė Vilniaus vadavimą padėti dar viena kryptim. "Tautos vadams" besidžiaugiant įsigalint fašizmu Vokietijoje ir Latvijoje, Hitleris pasineš smurtu "priglausti" prie savęs Klaipėdos kraštą, o Lenkijos fašizmas, flibudamas su fašistine Latvija, ryžtasi ne Vilnių grąžinti, bet grąžinant Koridorį Vokietijai, pasiimti Lietuvą kaip "laisvą išėjimą" į Baltijos jūrą. Ši mintis net proteguojama lenkų fašistinėse Urugvajaus dienraščiuose, kaip tai "El Diario", "El Pueblo" ir kituose. Rudžio fašizmo atakai prapaganda Lietuvoje, fašistinių gaivalų organizavimas ir ruošimas ginkluotam pučui, tenoro aktai ir įžulys vokiečių kšimasis į Lietuvos reikalus be jokio abejojimo pagreitino įvykius pačioj Lietuvoje, bet tuo pat parodė ir tikruosius Lietuvos kelius — demokratijos būtinumą. Nes demokratijos žlu-

Džiuginantis reiškinys yra tas, kad Norvegijoje jau beveik visai išnyko komunistai. Seniausis jie tenai buvo labai stiprus. Po pasaulio karo visa Darbo Partija buvo nudardėjusi į bolševizmą ir įstojo į Trečiąją Internacinalą. Bet paskui ji nuo Komintern'o atsimetė, ir komunistai įsteigė savo atskirą partiją. Dabar ta komunistų partija yra taip nustumusi, kad ji ištraukė visus savo kandidatus iš parlamento, išimant du.

Fašistų Norvegijoje irgi beveik nėra. Jie, gal but, praves kokį vieną atstovą, o gal nepraves nė vieno.

Kulturingiausiose Europos šalyse — Švedijoje, Danijoje ir Norvegijoje — netarsta nei bolševizmas, nei fašizmas. Jos tvirtai laikosi demokratijos principų.

FRANCIJOJE LAIMI LIAUDIES FRONTAS

Prieš keletą dienų buvo vietinių valdžių rinkimai kai kuriose vietose Francijoje. Jų rezultatai rodo, į kurią pusę tenai pučia politiški vėjai.

Mieste Digne buvo išrinktas liaudies fronto kandidatas į departamento tarybą, vietoje atžagareivio. O mieste Monceaux-lus-mines socialistai gavo daugumą municipaliteto taryboje.

Jas vienai tautininkų partijai. Jos nariai prasigveno, pralobė, pabaliavojo, pasantžavo, išrinko sau prezidentą ir seimą. Todėl ir po "rinkimų" Lietuvoje tebeverda atkakli kovą privilegijuoto lietuvių su neprivilegijuotu. Todėl pusiau dievobaiminga tautininkų valdžia ir dabar jaučiasi "priversta" savo "mylimus" tautiečius šaudyti ir kalinti. Lietuvos ukininkai ir darbininkai, Vilniaus V-mo Sąjunga bekalbant apie Vilniaus vadavimą ir tylint apie Lietuvos, nežūrint tariamo Tauragės ir Suvalkų pralaimėjimo, sparsiai atsisgauna, risis į slapas organizacijas ir masinius, neįveikiamus pasipriešinimus priimena "laimėjams", kad kova toliau vyksta. Ji vyksta ir Urugvajaus ir viso pasaulio lietuvių tarpe. Tai parodo, kad nerinktas Lietuvos prezidentas ir valdžia dar labiau sukrėsino Lietuvos ir užsienio lietuvių tarpusavio santykius. Užsienio lietuvių, skaitydami gautus iš Lietuvos laikraščius ir laiškus apie sušaudytus iki gyvos galvos, 15-20 metų sunkiųjų darbų teisiams Lietuvos ukiniams — virpėte virpa nuo keršto prieš "tautos vadų" žudomą Lietuvą.

Kad labiau supratus, kuriais pagrindais reikia vienyti mūsų lietuvių tautą, pažvelkime truputį į tai, ką sako istorija. Egipte civilizacija įsikūrė pirmąkart kilyje, pasiekė sodžiaus bendruomenių laipsnį; toliau pergyveno laisvųjų miestų laikotarpį, vėliau, perėjo į reakcinės valstybės lytį, ir nuo to — kraštas mirė! Tas ugis vėl pasirodė Azijoje, Persijoje, Palestinoje; vėl pergyveno minėtuosius laipsnius — pirmąkart kilties, sodžiaus, bendruomenių, laisvųjų miestų, visagalės reakcinės valstybės, o toliau jau galas — mirtis!

Nauja civilizacija sužibė Graikijoje. Prasidėjusi pirmąkart kiltį, išlėto pergyvenusi sodžiaus bendruomenių metą, perėjo į respublikų miestų laikotarpį. Toje lytyje graikų civilizacija labiausiai pražudo. Bet štai iš rytų į ją papūtė, panašiai, kaip kad iš Italijos į Lietuvą, nuodinga rytų priespauda dvasia. Karai, pergalės, orgijos ir paleistuvavimai sukūrė Aleksandro Makedoniečio viešpatiją. Išviešpatavo reakcinga valstybė, valstybė nesiduodanti kritikuoti, neklausanti savo pi-

liečių nuomonės — ir emė čiulpti civilizacijos ir savo krašto gyvybės sultis, kolei neatėjo tas pats galas — mirtis.

Civilizacija persimetė tuomet Ryman. Čia vėl matome pirmąkart kilties atgimimą, vėliau sodžiaus bendruomenių, ir pagaliau laisvųjų miestų. Toje lytyje rymenų civilizacija pasiekė aukščiausio laipsnio. Pasirodė po to reakcinė valstybė, monarchija, ir su ja jau galas — mirtis!

Rymenų civilizacijos griuvėsiuose civilizacija atgimė keltų, germanų, slavų ir skandinavų kilyse. Išlėto augo pirmąkart kilties įstaigos, kolei jos perėjo į sodžiaus, bendruomenių lytį. Šitoj lytyje jos gyveno iki dviliktosio šimtmečio. Tuomet radosi laisvieji miestai — respublikos, pagimdė tą garsų žmogaus proto pražydėjimą, apie kurį liudija mums statybos paminklai, didelis meno ir išradimų ugis, pagrindės mūsų gamtos mokslus. Bet po to? Nejaugi ir vėl mirtis? Taip, mirtis! Mirtis, jei mes nesugebėsime perivarkyti visuomenę laisvais demokratiškais pagrindais.

Vientiant mūsų tautą, reikia pasirinkti vieną iš dviejų: 1) Arba diktatura turi būti nugalyta ir naujas gyvenimas įkurtas Lietuvoje, tvirtos parlamentarinės ir demokratiškosios iniciatyvos ir laisvo tautos susitarimo dirvoj, 2) Arba diktatura sutriuškins tautą ir jos progresingumą, užviešpataus ir sugriaus visas žmogaus veikimo sritis, sukels vidutinį delvaldžios karą, paviršutines, tik prispaudėjus (Voldemaras, Kubiliūnas nori būti diktatoriumis) tepakeičiančias revoliucijas ir kaip neišvengiamą galą — mirtį Lietuvai!

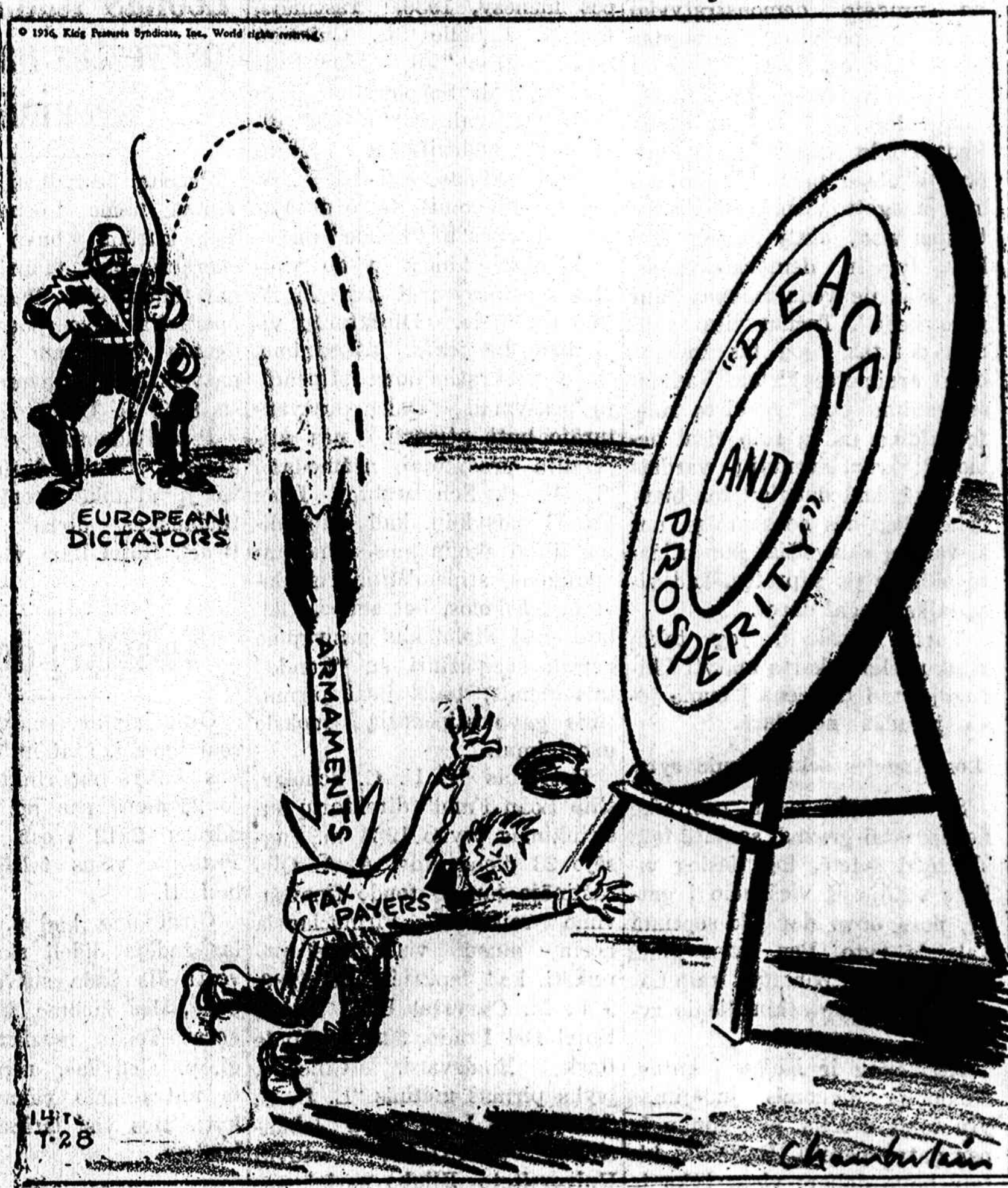
Lietuvių tautos suvienijimui, pasirinkau, kaip vieną iš dviejų, aukščiausiai pasakytąjį pirmąjį punktą. Jūs, gerb. skaitytojai ir kolegos, pasirinkite patys!

J. Lazdauskas.

Montevideo, Uruguay

Reikalaukite "NAUJIENAS" ant bile kampo, kur parduodami laikraščiai. Pardavėjas laikraščių bus gavęs Jums pataarnauti. Jisai tenai stovi ne savo smagumui, bet Jūsų patogumui dekl.

EUROPOS DIKTATORIAI IR KARO ISLAIDŲ NASTA

Namai ir Žemė

Pavyzdingas Namai Jau Užbaigtas

Rašo V. B. Ambrose

Šiame skirnyje buvo pirmas rašytas, kad Chicagoje, prie 12 ir So. Michigan Ave., yra statomas pavyzdingas namas, užbaigtas "New American Home", kurį budavoja trys didžiulės pramoninės firmos, būtent Portland Cement Co., Crane Co. ir General Electric Co., su pritarimu Federal Housing Administration, Washington, D. C.

Pereitą sekmadienį, rugsėjo 27 d., tas pavyzdingas namas tapo formaliai atidarytas publikai, kuri yra leidžiama veltui pasižiūrėti, koks turėtų būti patogiausias namas Amerikoje. Publika bus leidžiama namą pamatyti iki gruodžio 15 d. Namai yra šeši kambarių su garažu viename karui. Visos sienos, grindys ir lubos yra iš cemento blokų. Stogas metalinis. Vadinasi, pilnai fire-proof. Virtuvės įrengimai visi elektriški. Viršutiniame aukšte yra trys miegamieji kambariai ir dvi maudyklės. Verta pamatyti.

Lietuviai paėmę statybos leidimus

Sylvia Kiras, savininkė namo antrašu 3528-30 So. Halsted St. išimta leidimas atremontuoti krautuvę sumoje \$1,000.

Anton Cernauskis, savininkas namo antrašu 3611 So. Lowe ave.; išimta leidimas abelnai namo patalysumui sumoje \$2,000.

Peter Matunas, savininkas namo antrašu 6950 So. Western Ave.; išimta leidimas statyti vieno aukšto mūrinį krautuvę namą suma \$3,500.

Chicagos Transakcijos

Pereitą savaitę viso nekilnojamo turto savasčių pakaitė savininkystę 1,079 sumoje \$2,130,288.00. Morgičių išduota 605 sumoje \$2,339,215.00. I tą sumą įeina 209 HOLC morgičių sumoje \$1,021,834.00. Pasirodo, kad iš privatių šaltinių per savaitę laiko atsirado daugiau pinigų, negu iš valdyskų fondų.

Statybos leidimų pereitą savaitę buvo išduota 34 sumoje \$414,900.00; metalai buvo atgal per tą pačią savaitę buvo išduota tik 18 leidimų sumoje \$316,300.00.

Pastaba lietuviams pirkėjams ir pardavėjams ir jų agentams.

Nekilnojamo turto biznio reikalaujamos butų labai naudingas dalykas, kad visi lietuvių agentai, brokeriai, pirkėjai ir pardavėjai praneštų Naujienoms savo transakcijas, kurios būtų viešai paskelbtos šiame skirnyje, kad visi matytų, kiek tikro veikimo randa-

si lietuvių tarpe. Sąlygos pirkimo ar išmainymo nereikalinga paminėti, jeigu nenorima. Galima vien pranešti, kad toks ar kitoks namas pėrėjo į kito savininko rankas ir kas tai transakcijai tarpininkavo.

Kaip Garsinti

Rašo V. W. M-us.

Kad ką nors parduoti, išnuomoti arba išmainyti, suprantama, pirmiausia rūpinamasi savo pageidavimas paskleisti publikoje t. y. pagarsinti spaudoje. Čia kyla klausimas: kiek pagarsinimas kaštuoja ir kaip galima pasiekti daugiausia publikos už mažiausius kaštus?

Pasiteiravę surandame, kad kiekvienas laikraštis turi skirtingas garsinimų kainas, ir nekurie ima net keliolika kartų brangiau už kitus. Vėl klausimas kodėl toks nelygumas? Juk, rodosi, popiera visiems tiek pat kaštuoja. Tiesa. Tačiau garsinimų kainos 2-šileikis — Namai ir žm. ne popieros kaštai yra matuojamos, o laikraščio tiražu — skaitytojų skaičium. Juo didesnis yra laikraščio cirkuliacija, tuo ir jo garsinimų kaina bus aukštesnė, nes tokio laikraščio išleidimas sudaro daugiau pajamų. Vienok, kuomet sumokėjus nors ir brangiau, galima pasiekti kelis kartus daugiau skaitytojų, tai pasidaro pigus garsinimas.

Toliau, kaip garsinti? Norint būti ekonomiškam dažniausia stengiamasi garsinimas padaryti tiek trumpas, kiek galima. Tas gerai. Bet reikia nepamiršti, kad garsinimas, kuris neapibūdina namo ar daikto svarbiausių ypatybių, pasilieka neįžymus, nieku nesiskiria nuo daugelio kitų panašių garsinimų ir tuo sumažina savo patraukiančiąją vertę. Visuomet reikia stengtis garsinime atžymėti visas svarbiausias asmenybes: naujumas, išvaizda, vietos parankumas, priežastis kainos žemumo arba priežastis, dėl kurios savininkas turi parduoti. Keli taktiniai pasakytai žodžiai gali padaryti tą garsinimą kiekvienam ieškančiam panašaus pirkinio pirmaeilį. Svarbu ne sutaupti kelis centus ant garsinimo, bet susirasti laikraštį, kuris turi plačią cirkuliaciją ir tokiam laikrašty stengtis aiškiai perstatyti savo pasiūlymą. Seniai yra patirta, kad tokie skelbimai kaštuoja pigiausia.

Remontavimas

Depresijai suspaudus namų savininkus, per pastaruosius kelius metus nebuvo įmanoma tinkamai užlaikyti bei prižiūrėti nuosavybės. Ypač senesni namai atsidūrę apgailėtinoje padėtyje. Šiandien, kuomet jau galima pelningai išnuomoti arba parduoti, tokie na-

Del geresnio jausmo ir tikro džiaugsmo — mėgink 90 PROOF

LIETUVA BRAND
12 MENESIŲ SENA
Straight American
Bourbon Whiskey
Tikro Užsitarnavimo

15c
UZ STIKLĄ

• Tavernei savininkai reikalaujant mūsų atstovo paskaiti VICTORY #382
• Išpardavimui jūsų kaimyninėje tavernej ir gėrimų krautuvė.

VIENTELIS DISTRIBUTORIUS WHOLESALE ONLY
BRIDGEPORT LIQUOR COMPANY INC.
3252 S. HALSTED ST. CHICAGO

mai daugiausia nukentčia. Kai namas yra apleistas, parduoti bei išnuomoti jį yra gana sunku ir kaina gaunama gana žema. Savininkų laimei, tokie namai dažniausia yra jau išmokėti arba turi labai mažai skolų.

Čia noriu paraginti, kad savininkai tokius namus stengtųsi kaip galėdami remontuoti — sumodernizuoti ir pakeičti jų parduodamąją ir nuomojamą vertę. Neturint tam kaštų, su pagalba kontraktoriaus dabar jau galima gauti mažos paskolos remonto tikslui taip iš privatių skolinių firmų, taip iš valdžios įstaigų, arba iš spulkių.

Galia, kad lietuvių remontininkai-kontraktoriai nesitengia savo užsiėmimo pasigarsinti, kuomet svetimaudai net agentus siuntinėja pasiūlydami savo patarnavimą remonto reikalui.

—V. M.

Zintakas ištraukė savo kandidaturą

Frank V. Zintak, pavarytas Superior teismo klerkas, praėjusį šeštadienį, rugsėjo 26 dieną, reikalaujamas demokratų partijos bosu, ištraukė savo kandidaturą į Superior teismo klerkus demokratų partijos tikietu.

Cook kauntės demokratų centralinis komitetas kaip šiandien turės susirinkimą tikslu išspręsti, ką padėti Zintako vietoj kaip kandidatą.

Ištraukdamas savo kandidatūrą Zintak išleido tokį pareiškimą: jis, girdi, esąs nekaltas, tačiau, kad nedaryti nesmagių buvusiems bendradarbiams ir kitiems kandidatams ofisus, tai atsisakys nuo nominacijos į Superior teismo klerkus.

Tuo tarpu laikinas Superior teismo klerkas Edward H. White pareiškė, kad peržiūrėjęs, kaip buvo vedami Zintako ofiso reikalai, jis užtikino tvarką ir apleidimą ofiso reikalų. Dėliai to gal teksią keičiurie buvusiai Zintako štabo nariai pašalinti iš darbo.

Be to, patikrinimas ofiso reikordų parodo, kad Zintak buvo išmėgęs savo algą pirmyn iki spalio mėnesio 1 dienos.

Nužiūrėtas plėšikas areštuotas

Policija areštavo Paul Janowski 22 metų, 1025 Dewey avenue, Evanston. Jis yra kaltinamas kaip narys gengės, kuri specializavosi daryt holdapus porėlėms, sėdiniams automobiliuose pirm atsiveikiant ir einant gulti. Kiti kaltinami kartu su Janowski yra Henry Fritsch ir Marshall Werneski 17 metų, 1006 Wewey avenue.

Tikisi pasveikti

BRIDGEPORTAS — Praeitą 1935 metų birželio 7 d. ištiko auto nelaimė Praną Bastį, gyvenantį 3327 So. Halsted St. Nelaimė įvyko ant kelio N. 20 prie Gary, Ind., kuomet greitai važiuojęs automobilis atsismušė į Basčio duonos pirkėjų trokų ir apvertė, prispausdamas jį po torku.

Kaltininkas buvęs Gary, Ind., gyventojas, vokiečių kilmės; jis, įvažiuodamas iš šalinio kelio, negalėjęs sustoti dėl sugedusių stabdžių.

Patsai P. Bastis irgi nežino, kaip nelaimė įvyko, nes jis sąmonę teatgavo po kelių valandų, kai buvo nuvežtas į ligoninę Gary, Ind., kur išgulėjo tris su viršum mėnesius, nes buvo nulaužtas vienos kojos kaulas dilbyje.

Negijant jo kojai, P. Basčio moteris paprašius, kad jos vyras būtų išgabentas į kitą ligoninę, Chicagoje, ir atiduotas tinkamesnei priežiūrai, bet Gary Mercy ligoninė nesutikusi.

Tuomet prisijei išreiklauti prievarta ligonį. Tame reikale daug Basčiams padėjo Dr. Biežis ir Mr. Krukonis, už ką Basčiai jiems visomet busį dėkingi.

Vėliau P. Bastis pasidavė operacijai Chicagos Memorial Hospital. Du kartu buvus daryta operacija jo kojai ir per septynis mėnesius per praėjusios vasaros karščius, teko P. Basčiui išgulėti suementuota koka, nes pirmas sudėjimas kojos kaulo buvęs netikęs.

Dabar jau esąs cementas atimtas ir Pranas galis atsikelti iš lovos. Daktaras manys, kad sekanti spalio mėnesį galėsįs apleisti ligoninę, nes kojos kaulas sugysįs.

— Niekutis.

Nuo gazo mirė

Mrs. Josephine Dujka 42 metų, 4304 West 55 street, ketvirtadienio vakare pritrūško gazu, mėgindama nusižudyti. Tarko nugabenta į ligoninę, čia ir mirė.

Nušovė banditą

Policijos seržantas ėjo 59 gatve pro salūną, kurs randasi adresu 900 West 59 street. Per langą jis pamatė, kad keturi banditai daro holdapą salūninkui ir jo kostumeriams. Seržantas puolė į vidų. Vienas banditas nušautas, kiti trys pabėgo. Seržantas, iškrates nušautojo kišenes, užliko adresą. Tą adresą patelefonavo policijai. Pastarosios skydas užliko čia tris asmenis, kuriuos nužiūrė kaip nušautojo bendrus. Visi trys suimti. Seržantas Ryan pats išliko nenužeistas.

DAILY BUSINESS DIRECTORY

KASDIENINIS BIZNIO SARAŠAS—ALFABETO TVARKOJE

Šie skyrūs yra vedamas tikslu pagelbėti mūsų skaitytojams susirasti, kur galima nusipirkti įvairių paprastų ir nepaprastų daiktų, intaisų ir reikmenų. Jeigu iš telpantų čia skelbtų negalite susirasti ko ieškot, praaukite Naujienas, Canal 8500, ir klauskite Blenio Patarėja. Čia jau gausite informacijų, jeigu tik jų bus galima gauti.

Stanley Martinkaus Rubų Krautuvė

Pereitą šeštadienį Naujienose tilpo didelis pagarsinimas rudeninių drabužių vyrams St. Martinkaus krautuvėje antrašu 3340 So. Halsted St. Kadangi oras buvo lietingas, tai ne visi galėjo pasinaudoti pagarsinta proga, atsilankyti į Martinkaus rubų krautuvę ir pamatyti kokie vėliausios mados vyriški aprėdai yra randami šio krautuvėje.

Ypatingai didelis pasirinkimas svederių, marškinių, kaklaraišių, kepurų ir skrybėlių. Visas stakas vėliausios mados, rudeninis. Du gražūs krautuvės langai pilni tavorinių pavyzdžių parodo, kad Martinkaus krautuvėje gali visko gauti, kas tik reikalinga iš vyriškų aprėdų.

— VBA.

Universal Grocery Company Dalininkų Susirinkimas

Antradienį, rugsėjo 29 dieną, Universal Grocery Company dalininkai laikys mėnesinį susirinkimą savo sandėlio patalpose, 3150 West 51 St. Jau apie metai laiko kaip ši organizacija veda sekinimąi biznį. Ji turi įrengusi modernišką sandėlį ir visi groserininkai, kurie priguli prie šios organizacijos, perka tavorus iš savo organizacijos sandėlio.

I šį susirinkimą yra kviečiami seni ir norintį prigulėti prie šios organizacijos nariai. Kas nori sekinimąi vesti savo biznį, verta prigulėti prie Universal Grocery kompanijos.

—Prekybos Žvalgas.

L. Kleino krautuvė 67 metų senumo

Seniausia krautuvė Chicagoje, kuri randasi už vidurmiesčio ribų, gal but bus L. Kleino departamentinė krautuvė. Ji tapo įsteigta 1869 metais, taigi šiemet jai sukanka 67 metų, ir šią savaitę krautuvė apvaikštas sukaktuvės.

Skelbimai Naujienose duoda naudą dēlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

'AUTOMOBILIAI IR AUTO MEKANIKAI

Šiame skirnyje skelbiama tik tie automobilių pardavėjai ir auto mechanikai, kurie kiekvienam užtikrina teisingą patarnavimą ir geriausią pataiso automobilius.

Milda Auto Sales

Vienintelis lietuvis pardavėjas Buick ir Pontiac automobilių.
DOMININKAS KURATIS
806 West 31st Street
Victory 1696

Garsinkitės "N-nose"

WORLD PLAYHOUSE

410 S. Michigan—arti Van Buren
Tesis nuo pietų iki nakties
—25c iki 2 val. po pietų.

Garbios Melodijos Sovietų Triumfo

"GYPSIES"

ALEKSANDER GRANACH
LALA CHERNAYA

LOVEIKIS

KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
3316 So. Halsted St.
Tel. BOULEVARD 7814

Laidotuvių Direktoriat

JUOZAPAS EUDEIKIS IR TEVAS

REPublic 8340

TOFILIA BALSER

po tėvais Rakauskaitė
Persikyrė su šiuo pasauliu
Sept. 25 dieną, 12:50 val. po pietų, 1936 m., sulaukus 29 metų amžiaus, gimus Chicagoje, Amerikoj išgyveno 29 metus.

Paliko dideliame nuliudime motiną Marijoną Rakauskienę, brolį Petrą, Joną ir daug kitų gimių.

Kūnas pašarvotas randasi 729 West 21st St.
Laidotuvės įvyks trečiadienį, Rugsėjo-Sept. 30 dieną, 8:00 val. ryto iš namų į Dievo Apveizdos parapijos bažnyčia, kurioje atsisų gedulingos palaidos už vėlionės sielą, o iš ten bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Visi A. A. Tofilijos Balsevienės giminės, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliudę liekame, Motina, Broliai ir Giminės. Patarnauja laid. dir. S. M. Skudas, tel. Monroe 3877.

A. A.

ELEANORA MADENIS

Persikyrė su šiuo pasauliu Rugsėjo 25 d., 11:55 val. vakaro, 1936 m., sulaukus 2 metų amžiaus, gimus Chicago, Ill.

Paliko dideliame nuliudime motiną Katiną, po tėvais Milkevičiūtę, tėvą Petrą, 3 dēdes — Juozapą ir Frances, Kazimierą ir Marijoną Milkevičius, Joną Madenį ir jų šeiminynas, krikšto motiną Viktoriją Gaubas, krikšto tėvą Felix Klimą ir giminės.

Kūnas pašarvotas randasi 924 W. 69 St. tel. Englewood 5156. Laidotuvės įvyks antradienį, Rugsėjo 29, 2 val. po pietų iš namų bus nulydėta į Tautiškas kapines.

Visi A. A. Eleanoros Madenis giminės, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliudę liekame, Tėvai, Dēdės, Krikšto Tėvai ir Giminės. Patarnauja laid. dir. J. F. Eudeikis, tel. Yards 1138.

• ANGLYS—COAL

CRANE COAL CO.
5332 So. LONG AVE.
Chicago, Ill.
TEL. REPUBLIC 8402

Pocahontas Mine Run Screened 5 tonai ar daugiau \$7.25 tonas. Smulkesni \$7.00 tonas.

• LIGONINĖS—HOSPITALS

SVEIKATOS KLINIKA

Tonsilid išimami vaikams \$12.00
Palagos ligoninė \$45.00
nėję \$15.00
Akusherija namuose \$1.00
Medikali egzaminacija

DOUGLAS PARK HOSPITAL
1900 So. Kedzie Ave.

• DEKORATORIAI

PAINTING AND DECORATING

A. HERMAN, Lietuvis
5234 Belmont Avenue,
Tel. Avenue 5411

• MEZGIMO DIRBTUVES—Knitting Mills

THE BRIDGEPORT KNITTING MILLS

F. Selemonovich
504 WEST 33-RD STREET
Sveterių krautuvė atdara kasdien—ir vakarais ir sekmadieniais.
Telefonas Victory 3496

• PAVEIKSLAI—PHOTO STUDIOS

CONRAD'S PHOTOGRAFAS

420 West 63rd Street
Jaunavėjams duoda \$5.00 gražia dovaną. Moderniškų Vestuvių Paveikslų tuzinas \$12.00.
Tel. Englewood 5882—5840

Baris Studio

VISOKS FOTOGRAFISKAS DARBAS ATLIKAMA
3200 So. Halsted St.

• KAILIAI—FUR

FURRIER

Darome pagal orderį, valome, glazuojame, pamausis perdėdami ir taisome.

JOHN KOVALIK

5150 S. Damen Ave.
Telefonas Hemlock 7534
CHICAGO, ILL.

• RANKDARBIAI—FANCY GOODS SHOP

Auburn Fancy Goods Shop

Atliekame Rankų Išsiuvinimą
3108 SO. HALSTED STREET

• Wholesale — Mėsa

Pardavėjai-Distr.

WHOLESALE MEAT DISTRIBUTOR
Sviežia ir Rukyta Mėsa, geriausios rūšies importuoti Lietuviški kumpiai, dēdes nuo avano ar daugiau. Telefonuokite dėl informacijų ir kainų.
Joe Walters, dist.
4603 So. Richmond St.
Pristatome—Tel. Virginia 1899

• TAVERNOS

Jos. Jacikas Tavern

Prapešu visiems draugams ir pažįstamiems, kad esu Taverna biznyje. Musų užeigoje visados randasi geros rūšies degtinė, vynas, Ambrozia alus, cigaras, žuvis penktadieniais veltui ir muzika šeštadieniais. Užprašome visus draugus ir pažįstamus atsilankyti į mūsų naują užieigą. Savininkai.
JOS. & PAULINA JACIKAI
Tel. Englewood 2792
6556 So. State St.
kampas North West 66 St.

21-st PLACE TAVERN & RESTAURANT

Šteikal porėlapi ir kiti šalti valgiai, Blue Ribbon Pabst alus, visokios geros rūšies degtinė ir svininko vardu A. Stukas Tony's Private Stock degtinė ir cigaras. Savininkai—
ANTANAS IR AGNES STUKAI
701 W. 21st Place
Tel. CANAL 7522

PRANEŠIMAS

CHICAGOS APYLINKIŲ LIETUVIAMS

1. CHICAGOS LIETUVIŲ DRAUGIJA nutarė priimti savo organizacijos narius visus sveikus lietuvių vyrus ir moteris, nuo 15 iki 48 metų amžiaus šiuose Chicagos apylinkių miestuose: Waukegan, North Chicago, Indiana Harbor, East Chicago, Gary, Hammond, Calumet Chicago, Chicago Heights, Harvey, Michigan City, Aurora, Joliet, Rockdale, So. Charles, Melrose Park, DeKalb, Kankakee, Racine, Kenosha ir tt.
2. KIEKVIENAM ČIA PAŽYMETU MIESTELIUI, jei įsirašys didesnis skaičius naujų narių į CHICAGOS LIETUVIŲ DRAUGIJA, tai bus įkurti šios Draugijos atstovybių central—Lietuvių Kultūros Draugijos. Lietuvių Kultūros Draugijos išimtinai priklauso tik Chicagos Lietuvių Draugijos nariai.
3. CHICAGOS LIETUVIŲ DRAUGIJAI priklauso arti 4,000 narių. Šiame skaičiūje 800 čia gimusių lietuvių nuo 15 iki 30 metų amžiaus. Draugija ne tik šelpia sergančius savo narius bet išmoka pomirtines, bet jau pat veikia kultūros srityje. Yra 3 pašalpos skyriai: \$6, \$10 ir \$16 per savaitę. Pomirtinė—\$200, palaidojimo reikalams \$50. Narių mėnesiniai mokesčiai priklauso nuo skyrėjų—\$6c, 75c, arba \$1.25.
4. CHICAGOS LIETUVIŲ DRAUGIOS atstovas greitai laiku atsilankys į čia pažymėtas kolonijas, kad plačiau supažindintų vietas lietuvių su organizacijos tikslais. Tuo pačiu metu jie stengsis Draugijai naujų narių surasti. Informacijų reikatu malonekte kreiptis į CHICAGOS LIETUVIŲ DRAUGIJA, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Damanskio užmušėjas suimtas

18 GATVĖS APIELINKĖ. — Frank Tallach 17 metų, 2004 Throop street, papasakojo šeštadienį, rugsėjo 26 dieną, policijai, kaip jis nušovė naktį iš 19 į 20 d. rugsėjo lietuvi Martyną Damanskį, gyvenusį adresu 2024 Ruble street.

Buvę taip. Jis, Frank Tallach, ir jo draugas bei gimnietis William Miller, kurs gyvena Ruble gatvėje, vos keletas durų nuo Damanskio namų, tą naktį mėgino apipiešti butą tulo John Sinkus ir Charles Sinkus.

Jiems besikrapštant, Damanskis išėjęs į savo kiemą. Damanskis tur buto nepastebėjęs jų, plėšikų. Jis tapo nušautas, kadangi sutrukdė plėšimą.

Sutrukdę ir nepapildę plėšimo vaikėzai nusitarė padaryti kokią nors kitą plėšimą. Ir štai Laflin gatvėje, ties namais 1849 So. Laflin street, jie prieėjo prie dviejų vyrų, kurie kalbėjosi.

Vaikėzai paprašė degtukų cigarečių prisikurti. Tuo laiku, kai vienas iš vyrų, butent Louis Rolanec, 1521 West 18 place, ieškojo kšienę degtukų, Tallach pradėjęs grumoti jam revolveriu. Tuomet Rolanec mėgins pasipriešinti, tai Tallach ir pašovęs jį.

Tallach papasakojo policijai, kad abi šios piktadarybės nedavusios nė cento pelno. Jis toliau pareiškė, kad abiejuose atvejuose jis, Tallach, šovęs ir kad Miller neturėjęs nė ginklo.

Po papildymo galvažudystės ir pašovimo Rolaneco, kai policija pradėjo perdaug atidžiau ieškoti kaltininkų aplinkėse, Tallach išvažiavo į farmą Michigan valstijoje pas savo tetą, p-nią Anną Kopacek. Čia jį ir suėmė.

Policija tikėjosi suimti ir jo bendrą Miller.

Kitos žinios sako, kad Tallach o motina, jo sesuo ir sesers vyras Miller nutarę išduoti jaunus piktadarius. Taigi Miller atsilankė į policijos stotį ir papasakojo ką žino apie įvykius, kurie lietė Tallach ir jo draugą ir kur Tallach pasišalino.

Mirė pieno firmos viršila

Penktadienio rytė 9:30 valandą mirė William Horlick, Horlick Malter Milk Corporation galva. Jis gyveno Racine, Wis.

Rinkimas 5 Gražiausių Lietuvaikių

Dovanos: gražiausiai - \$25, o kitoms po \$5

Kaip daugeliui jau žinoma, Naujienos rengia nepaprastai gražių balių sekmadienį, spalio 11 dieną, Sakalų svetainėje, 2343 S. Kedzie Ave. Tame baliuje susirinkusi publika turės progą rinkti penkias gražiausias lietuvaiteles, iš kurių viena bus tam tikros komisijos paskirta dalyvauti su kitų tautų gražuolėmis Chicagos Automobilų Parodoje, lapkričio 14 iki 21, International Amphitheatre.

Tokia nepaprasta progą lietuvaitei pasitaiko dar pirmą sykį Chicagoje. Ir vien tik Naujienos tą progą joms parupino.

Raginame visas gražias lietuvaiteles tuojau siųsti savo fotografijas į Naujienas, sykiu su iškirptu iš Naujienų kuponu. Tas kuponas telpa kasdien dienraštyje.

Motinos irgi turėtų nepavydėti savo dukterims dalyvauti šiame gražuolių konteste.

Kandidatės gražuolės turės būti pasipuošusios šventadienio suknelėmis. Jokių kitokių ekstra išlaidų joms nebus.

Taigi kviečiame gerbiamą visuomenę ir kandidatės gražuoles dalyvauti Naujienų rudeniniame baliuje. Čia atsilankę visi turės didelio smagumo.

Nedavė vietos baltų komunistų kandidatams

Springfielde valstijos rinkimų taryba išnešė sprendimą, jogei komunistai nesurinko pakankamo skaičiaus balsų, kad padėtų jų partijos kandidatus, priešaky su Earl Browderiu, į rinkimų sąrašus. Browder yra komunistų kandidatas į prezidentus. O balsų, kad padėtų kandidatus į sąrašą, reikia Illinois valstijoje 50,000 — po 200 iš 25 kaunčių.

Pamokos Harrison mokykloje

The Harrison District Works Progress Administration programas suaugusiems duoda pamokas spaustuvių darbų. Už pamokas mokėti nereikia. Pamokos duodamos Lincoln Street bažnyčioje, adresu 1849 West 22 place, trečiadieniais nuo 7 iki 10 valandos vakaro, prižiūrint p-nui Thomas Coffey. Visi asmenys 16 metų ir senesni kviečiami užsiregistruoti pamokoms.

Be to, ta pati organizacija kviečia užsiregistruoti visus asmenis 16 metų ir senesnius pamokoms, kurios bus teikiamos žemiau nurodytose vietose:

Harrison High School, 2850 W. 24th St., Rm. 107. Leader Store, 18th and Paulina Sts. Bethlehem Center, 1853 So. Loomis St. Howell Neighborhood House, 1831 So. Racine Ave. Good Will Center, 3334 So. Paulina St. Sacred Heart Center, 824 West 19th St. Lincoln Street Church, 1849 West 22nd Pl. Gads Hill Center, 1919 W. Cullerton Ave.

Užsiregistruoti šioms pamokoms galima tarp 9 valandos ryto ir 3:30 valandos popiet. Pamokos duodamos veltui.

Townsend kliubas pakeitė vardą

Žinote Dr-o Townsendo planą — jis siūlo seniams ir senėms pasiektiems 60 metų, po \$200 mėnesiui, kuomet darbininkai pačiame jėgos žydėjime neuždėba, vidutiniškai imant, pusantro šimto dolerių mėnesiui. Iki šiol Townsendo organizacija vadinosi "Old Age Revolving Pensioners, Ltd." Dabar vardas pakeistas sekamu: "National Recovery Plan, Inc., Not For Profit".

Paskutinė diena realiojo estato taksoms užmokėti

Kauntės išdininkas Joseph Gill išpėja, kad šią naktį, kaip 12 valanda pasibaigia laikas realiojo estato taksams užmokėti. Po to jau bus dedamos baismės už suvėlavimą.

Taisoma patalpos sveikatos departamentui

Remontuojama senasis kriminalio teisma trobėsis. Nuo sausio mėnesio 1 dienos atnaujinčių metų į čia persikels Chicagos sveikatos departamentas. Kalbamas trobėsis randasi prie Austin avenue ir Dearborn street.

Užsiniuodijo tomātēmis

Della Humphrey 4 metų, 2322 Gilead avenue, Zion, mirė. Kiti trys Humphrey'ų šeimos vaikai taisos po užsiniuodijimo. Dr. John L. Taylor, Lake kaun tės koroneris, mano, kad Della ir kiti vaikai užsiniuodijo valgydami per daug išsirusias tarmates, kurios auga darže prie Humphrey'ų namų.

Pašalpa nebus panaikinta

Harry L. Hopkins, Works Progress administratorius, važiudamas per Chicago, buvo čia apsisotęs. Reporteriams jis tarp kitko pareiškė, kad bedarbės problema Amerikoje reikiama skaityti kaip nuolatinę, ne siliaujančią problemą. Todėl teikimas pašalpos vieną ar kitą formą bus reikalingas ir ateityje. Butų esą gerai, jei šalis turėtų apdraudą nuo nedarbo. Kadangi ji tokios apdraudos neturi, tai teks duoti bedarbiams pašalpą arba maistą, ar pinigais ar kokių viešųjų darbų pavydale.

Reikalauja WPA darbininkų

Oscar Hewitt, Chicagos viešųjų darbų komisierius, kreipėsi į WPA viršininkus prašydamas paskirti tam tikrą skaičių darbininkų, esamų to organizacijos priežiūroje, išmatoms iš alejų valyti. Dalykas toks, kad teismai įsakė miestui atmokėti savo samdiniams \$1,530,711 algų, kurios buvo nukapotos 1931 metais dėl depresijos.

Šukelimas šitokios sumos pinigų reikalauja, kad visi miestų departamentai sumazintų savo išlaidas. O tai savo keliu verčia gatvių priežiūros departamentą paleisti iš darbo 2,400 darbininkų. Taigi išmatoms valyti, vietoj nužiūrėtų paleisti, reikalaujama WPA darbininkų.

750 naujų studentų

Į Chicagos universitetą šiemet įstojo 750 naujų studentų (frešmanų). Visas Chicagos universiteto studentų ir studentų skaičius šiemet siekia 5,300 ir yra dešimčia nuošimčių didesnis už pernykščių metų skaičių.

Areštavo-ožį

Duota žinia policijai, kad koks ten ožis truko trafiką ties namais adresu 2100 North Merrimack avenue. Policininkai atsiskubino į betvarkę vietą ir rado kaltininką gatvėje. Nors ožis ir spyrėsi, tačiau policininkai įvertė jį į savo mašiną ir atgabeno į stotį. Čia paliko ožį iki atsišauks jo savininkas.

Iš Atlantic kolonijos

Šioj kolonijoje lietuvių randa si mažai, ypač progresyvių. Bet ir tie patys nyksta vienas po kito, negailėtingoji mirtis priklaudžia juos visus.

Štai pernai pavasarį mirtis išplėdė visų mylimą ir gerbiama daktarą A. L. Davidsonį, 4910 So. Michigan avenue. Jis čia buvo mylimas ne tik lietuvių, bet ir sveitintaučių, nes buvo geras ir teisingas gydytojas. Apgalestauju ir pasigendu taigpi aš, nes buvo mano šeimos daktaras per 15 metų.

Rugsėjo 20 dieną persikyrė su šiuo pasauliu Dominikas Uselis, sulaukęs pusės amžiaus, gimęs švėkšnos parapijoje, Tauragės apskrityje, Nikelių kaime. Amerikoje išgyveno 29 metus, paliko didelį mūludime moterį Oną, tėvų pavarde Šimkaitę, sūnų Stanislovą, dukterį Oną, brolių Kazimierą, švogeri ir švogerką Feliksus Šimkus, o Lietuvoj sūnų Antaną ir marčią.

Kunas iš namų, 4906 South Princeton avenue, buvo nulydėtas į šv. Cecilijos bažnyčią, kurioj atlaikyta pamaldos. Iš čia kunas tapo palydėtas į švento Kazimiero kapines. Taip į bažnyčią, taip į kapines palydėjo gražus būrelis velionio draugų, kapinėse kunigai atskaitė maldas, o garburius J. F. Eudeikis pasakė trumpą prakalbėlę.

Tarp eilučių norėčiau prisiminti apie Uselį. Man dažnai pasitaikydavo su juo susitikti ir pasikalbėti. Papasakodavo, kaip 1902 metais tarnavęs caro kariuomenėje, kaip buvo varoma agitacija prieš caro valdžią kareivių tarpė. Daugiausia jis džiaugdavosi Puškinio raštais, o taipgi rusų dainomis, nes mokėjo gražiai rusiškai kalbėti, daugiausia dainuodavo rusiškai lietuviškas revoliucines dainas.

Mūsų kolonijoj tur but jam lygaus nebuvo. Žinoma, neskaud, kad jis buvo profesionalas dainininkas. Profesionalas jis nebuvo, dainuodavo, kaip mes visi pratę padainuoti ir dainuojame progai pasiitkius. Taip ir velionis Uselis drąsiai nuosirdžiai dainuodavo naujos gadyinės daineles, šaukiančias žmones į laisvę, prie geresnio draugijos surėdymo. Todėl iš davatų ir kunigų pasekėjų susilaukdavo pabarimų.

Mylėjo Uselis Lietuvą ir gerbė jos pirmus laisvės kovotojus, kaip Dr. Vincą Kudirką, Dr. Joną Šliupą, Basanavičių ir kitus ir rėmė Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę, neapkentė Lietuvoj įsigalėjusios diktatūros. Iš visko matyti, kad Uselis buvo laisvo nusistatymo žmogus ir nieko bendro neturėjo su kunigais ir jų bizniu. Skaitė Naujienas, Keleivį ir Vilnį.

Tačiau ju kunas tapo palaidotas bažnytinės kapinėse. Tai, žinoma, šeimynos dalykas. Ji, kaip išmanė, tai darė.

Well, kalbant apie mirusiuosius, atrodo, kad mums gyviesiems, mylinčioms laisvę ir gerbiantiems laisvą palaidojimą, praisis iš anksto išsikasti duobes Tautiškoje kapinėse, nes kitaip kunas taps palaidotas tarp mėgusių suvaržymus, neatsižvelgiant kaip tu myli laisvę ir kokius tu turėjai išitkinimus gyvas budamas.

Kiek laiko atgal čia pasimirė katalikų kunigas J. R. Springmeyers, vokiečių St. George parapijos klebonas, 3918 Wentworth avenue. Turto kunigas paliko net šimtą tukstančių dolerių su viršum. Sulig testamentas palikimas turi būti padalinamas taip: gspadinė 35 nuošimčiai, giminėms 35 nuošimčiai ir likusi dalis bažnyčiai. Sakoma, kad buvęs geras kunigas. Ir aš sakau, kad tur but

buvo, nes atrodo mokėjęs tur-tus krauti. — M. K.

P-lė Eileen Masalskis lanko Illinois universitetą

BRIDGEPORT. — P-lė Eileen Masalskis, 3807 So. Lithuania avenue, pp. Masalskio, laidotuvių direktoriaus duktė, baigusi Englewood augstesniąją mokyklą šį sezoną jau pradėjo mokslą Illinois universitete.

P-lė Masalskis ims mokytojų kursą, taigai ateity Chicago lietuvių susilauks dar viena mokytoja. P-lė Masalskis yra gabi moksle lietuvaite, kuri dar jauna, o jau randasi universitete. Ji yra Chicagos lietuvių Draugijos narė.

— Senas Petras.

Šaunios vestuvės

Praėjusį šeštadienį, tai yra 19 dieną rugsėjo, įvyko vestuvės Povilo Daraškos su p-lė Marie Knuppen. Vestuvių puota iškelta Goodfellows Stop svetainėje, 4458 So. Fairfield avenue. Į puotą susirinko daug svečių, o daugiausia buvo jaunimo, kadangi jaunavedžiai turi gerą pažintį tarpe jaunųjų. Bet buvo nemažai ir senų. Buvo profesionalų ir biznierių.

Iš profesionalų matėsi Dr. Blozis, o iš biznierių p. Daukšas su moteria ir Royal Blue grosernės savininkas Cepulis, rodos, taipgi pirmininkas Lietuvių Tautinių Kapinių.

Vestuvių puota tęsėsi iki ankstyvo ryto.

Jaunavedžiai apsigyveno tėvo namuose adresu 2714 Emerald avenue.

Nuo savęs veliju jaunavedžiams ilgų ir laimingo gyvenimo. — Raiplas.

SPORTAS

RISIS DUSETTE SU KILONIU

Šiandien vakare White City arenoje risis Dusette su Mike Kilonis. Reikia pasakyti, kad Dusette yra vienas geriausių ristikų, nes visai dar neseniai buvo laimėjęs vidutiniško svorio pasaulio čempionatą.

Kilonis yra patyręs ristikas ir per paskutinius kelis mėnesius jis pusėtinai pasižymėjo, kadangi jam pasisekė nugalėti pagarsėjusius ristikus.

MCCLEARY IR SCHNABEL

Kitą trečiadienį, rugsėjo 30 d., Arcadia Gardens (4444 Broadway) susirems du milžinai — Kilonis su čempionu Weidner. Abu yra pasižymėję ristikai ir turi pretenzijas į čempionus.

Risis taip pat Lee Wyckoff, naujas sensacingas ristikas, kurio negalėjo įveikti garsusis Ed Lewis.

Pereitą savaitę labai publika nustebino japonas Oki Shikina parisdamas Rasputiną. Ja ponas risis ir šį trečiadienį.

PILIETYBĖS PAMOKOS PRASIDĖS Ketvirtadienį, Rugsėjo 24, 1936, 7:30 valandą vakaro. Kreipkitės prie JOSEPH J. GRISH 4631 So. Ashland Avenue Telefonas: Boulevard 2800

CLASSIFIED ADS

Business Service

Biznio Patarnavimas

NAMU SAVININKŲ ATYDAI Musų biuras suteiks patarimus namų savininkams reikale nesuiprati-mu su rendauinkais. Maža narinė mokestis. Atidara kasdien nuo 8 val. ryto iki 8 val. vak. šventadieniais nuo 10 ryto iki piet. LANDLORDS BUREAU OF CHICAGO, Inkorporuotas 1642 West Division St. Tel. Armitage 2951 Mes esame jau šiu adresu virš 50 metų.

CLASSIFIED ADS.

PATAISYK STOĞĄ IR RYNAS DABAR

Pašauk mus del dykai apskaitliavimų. 25 metai patyrimo—Blekorius ir Stogius.

Leonas Roofing Co.
3750 Wallace Street
Tel. Boulevard 0250

GREITAS PATARNAVIMAS Skolinam pinigų ant mirtgčių. Užrašom visokios rūšies apdraudas. —Insurance, Padarom dokumentus. Išrenduojam, parduodam arba išmainom nekilnojamas savastis. Z. S. MICKEVICH and CO. 6816 So. Western Ave. Hemlock 0800

VICTOR BAGDONAS Apskaitliavimas dykai Local and Long Distance Furniture and Piano Moving 3406 So. Halsted Street Phone Yards 3408

STOGDENGYSTĖ Mes dengiame ir pataisome visokios rūšies stogus, taipgi dirbame blėties darbus. Lengvos išlygos, jei pagel-daujama. BRIDGEPORT ROOFING CO. 3216 So. Halsted St. Victory 4965

Building Material

Statybos Medžiaga

AUKUOJANT VISAS Pasaulinės Parodos Lentas

Naujos plywood kv. pėd. tik už 2c Naujos sienų lentos, kv. pėd. 1½c Naujos insulacijos lentos k. p. 2½c Durs po 25c rėmai po 15c Toiletai \$1.50, sinkos, vanos \$6 90 sv. stogams dengti rollai \$1.49 Paprasta \$2.95 maleva už gal. 96c Pirm negu pirkis naujas ar senas 1", 2", 3" lentos, rastai, klevo grindimo rėmai, durs, balanos, siding, plėno decking, plėno rėmai, plėno durs, stiklai, medžiai ar plėno varžtai, vinyas ar plėno sijos. GAUKIT MUSŲ KAINAS PIRMA Louis Meitus Lumber Co. 3800 SO. WESTERN AVENUE (Iėjimas iš Archer Ave., tuoj už Standard Oil stoties) Skryliaus yardas 3893 ARCHER AV. Lafayette 0074. Dykal pristatymas

COAL Anglys

ANGLYS! ANGLYS! AUGSTOS RUSIES NORTHERN ILLINOIS ANGLYS Mine Run \$5.75 Lump or Egg 6.00 Screenings 4.75 Pašaukite dieną ar naktį Telefonas KEDZIE 3882

PIRK SAU ANGLIS IR PATIKIMOS ISTAIGOS

WESTERN COAL & SUPPLY COMPANY INCORPORATED

Garbingas svoris ir geras patarnavimas visomet užtikrintas. Musų 19 metų veikimas pilnai tai įrodo. Tel. PROspect 3400-3401 J. MOSCIPAN, Prezidentas ir Vėdėjas. 4916-18 SO. WESTERN AVE. CHICAGO, ILL.

Furniture & Fixtures

Rakandai-Išaisai

ISPARDUODAME BARU PIKORIS, visoki daiktai su Coli Bakais ir stiklo. Taipgi štoru fikterius del bile kurio bizno iskaitant svarstykles, registrius ir ice baksus. Cash arba ant išmokėjimo. Pamatykite mus pirm negu pirsite kitur. S. E. SOSTHEIM & SONS STORE FIXTURES 1900 S. State St. CALumet 5269

PARDAVIMUI fikieriai del taverno su visais itaisymais, 1659 W. North Ave., prie Paulina St.

ISPARDUODA formčius — 3 geležinės lovos su springais, matrasais ir paduškėmis, 2 gesiniai pečiai, minkšti krėslai, stalai ir stalukai, ir daug kitokių daiktų. Atiduosiu labai pigiai, 827 W. 34 Place. Pirmos lubos užpakalyje. Galima matyti bile kada.

Tabako Krautuvės

Tobacco Stores

MAX KOHN, Turim Rusišką, Turkišką Tabaką ir Cigary Atkarpos. 1728 S. Halsted St., Canal 9345.

Help Wanted—Male

Darbininkų Reikia

REIKALINGA patyrę vyrai presmonai atmatų popieriams įmonel, taipgi vyrai trokams valdyti ir krauti. Thomas Paper Stock Co. 841 W. 22nd St.

REIKALINGAS virėjas, vyras ar moteris — trumpos valandos ir gera alga. Atsišaukite tuojau, 4171 So. Halsted St.

PATYRĖS virėjas jaunesnis 35 metų, 1660 Hyde Park Blvd. apt. 736 Fairfax 6560.

Help Wanted—Female

Darbininkų reikia

REIKALINGA patyrusi veiterka— nėra sekmadienio darbo. 585 West Chicago Ave.

REIKALINGA patyrusių moterų atmatų popieriams sortuoti. Tos, kurios neturi patyrimą, tegu neat-siškaukia į šį skelbimą. Thomas Paper Stock Co., 841 W. 22nd St.

MERGINA pageidėti namų darbe ir prižiūrėti 9 mėnesių kūdikį — nėra skalbimo, nakvoti. \$5.00. Bittersweet 0573

MERGINA bendram namų darbui savas kambarys, vana, maža šeima Rogers Park 9664.

MERGINA 25-35 bendram namų darbui, geri namai, 2 vaikai, referencas, \$6-\$8. Crawford 5158.

MERGINA lengvam namų darbui, prižiūrėti vaiką— nėra skalbi-mo nė virimo, nakvoti — \$5 iki \$6. Rogers Park 3540.

MERGINA namų darbams, pri-žiūrėti kudiakį, nėra skalbimo, savas kambarys ir vana. Waller 931 Mar-gate.

MERGINA lengvam namų darbui, be skalbimo ir virimo. H. Benuck, 3029 Edgewood Ave.

For Rent

RENDON 6 kambariai, šviesus — naujai išdekoruoti, 3-ias aukštas iš priekio. Renda \$23.00. 2230 W 22nd St.

RENDON 6 kambarių flatas, garu apšildomas, 1021 W. 60 St. Tel. Englewood 2116.

Furnished Rooms

RENDON furnižuotas kambarys didelis šviesus, prieinamai nevedu-siam vyruim— gerai apšildytas. 6385 So. Talman Ave. 2-os lubos.

Business Chances

Pardavimui Bizniai

TAI ATIDAVIMO DOVANA \$850 nuperka restoranu staką ir fikte-rus. 4909 W. 14th Street.

RESTAURANTAS ant pardavimo, gera vieta išdirbti per daug metų. Electric refrigerator, su mažu įmo-kėjimu. 1203 West 63rd St.

PARDUOS arba mainys pirmos klesos grosernė. Kaina prašoma yra tik dalis stakų ir fikierių vertės. Gyvenami kambariai, žema kaina. 2109 S. Halsted St.

Real Estate For Sale

Namai-Zemės Pardavimui

BUNGALOWS, APARTMENTŲ BUDINKAI, KRAUTUVES ir total, visose miesto dalyse ir priemies-čiuose. Įsakytą paaukuoti, \$1500 ir virš, kai kuriuos mainys, farmos pardavimui, visur. Didi proga. LOUIS ZIMMERMAN & CO. 203 South Dearborn Street Tel. WABash 4737.

PARDAVIMUI 5 kambarių namas, 3 total. Bedarbė priverčia parduoti pigiai. Mainysu ant notions storo. Kreipkitės po pietų. Savininkas, 5538 So. Kostner Ave.

PENKI KAMBARIAI, plytų bun-galow furnas šildomas, dviejų ka-rų garažas, prieinamai. 7239 South Western Ave.

MAINYSIU namą į gerą ukį, yra tik keli šimtai mirtgėciaus. Namas murinis, 8 metų senumo, 3 pagyve-nimų, 2 po 5 kambarius, po 3 mie-gamųjų ir vienas 3 kambarių, 2 ka-rų garažas. Randasi Brighton Par-ke. Ukis turi but nuo 50 iki 100 akterių Michigan ar Wisconsin val-stijai, apie 100 ar 200 mylių nuo Chicagos. Praneškite laišku. 1739 S. Halsted St. Box 518

JEI TURIT KĄ PARDUOT

PAGARSINKIT NAUJENOSE

JEI IESKOT BARGENŲ

SKAITYKIT NAUJENAS

Apgarsinimus visų skaito su didžiausia atide ir sku-biai į juos atsiliepia.

NELAUKIT ILGAI

PASAUKIT MUS TUOJAU CANAL 8500

Mūsų apgarsinimų kainos prieinamos. Už pakartojimus duodame gerą nuo-laidą.